

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Oratorium Piarum Imaginum Immaculatæ Mariæ Et Animæ Creatæ Ac Baptismo, Poenitentia Et Eucharistia Innovatæ: Ars Nova Bene Vivendi Et Moriendi

Bivero, Pedro de

Antverpiae, 1634

Sacri Oratorii Appendix Piarum Imaginum Cordis Novidavidis Secundum
Cor Dei Creatoris, Redemptoris, Et Sanctificatoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47965](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47965)

SACRI
ORATORII

APPENDIX

PIARVM IMAGINVM
CORDIS NOVIDAVIDIS.

SECUNDVM

COR DEI CREATORIS,
REDEMPTORIS,

ET

SANCTIFICATORIS.

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine; dedisti letitiam in corde meo. Psalm. 4, 7.

Mysterium nouæ artis, & animæ innouatæ
Baptismo, Pœnitentia, & Eucharistia.

Q999 3

EC-

*Angele Dei
Custodi, Illumina, et Regge.*

ECCLESIA.

*In cordibus vestris adorare Dominum: Angelus eius
vobiscum est.*

*Appareant imagines cordis Davidici colere
suum Creatorem.*

Appareant animæ creatæ & innouatæ mysteriis

*Eccli. 16,
25.
*Ezech. 12
18.*

Attende in corde tuo * signaculum similitudinis Dei

IMAGO PRIMA.

Cor signatum noui Dauidis creati secundum
cor Dei Creatoris Patris, luminum.

*Deus cordis mei,
ô Beata Trinitas!*

DAVID de corde suo signato signaculo Patris
luminum.

PSALM. LXXII.

Quid mihi est in celo? & à te quid volui super terram?

Defecit

*Defecit caro mea, & cor meum : Deus cordis mei,
pars mea Deus in aeternum.*

PSALM. L.

Cor mundum crea in me Deus.

Explicatio
signaculi.

Heb. 11, 6.

RESPONDET Rex David exortum
Creatoris sui, qui Deus Trias est, Pa-
ter, Filius, & Spiritus sanctus. *Cre-*

*re oportet accedentem ad Deum, quia
& inquirentibus se remunerator sit. Vtrumque
stat David : credit quia est, cum ait, Deus
mei; & cum addit, pars mea Deus in aeternum, &
cognoscit, cordis Deum non solum requirentis
remuneratorem futurum, sed etiam fore
stem remunerationem. Creatus est homo à Patre,
Filio, & Spiritu sancto, in cuius summæ Tri-*

dos visione ac fruitione humana beatitudo con-
1. Ioan. 3, 2 *stitit, cum dixerit Ioannes, Videbimus eum sic ut est.*
Sancta itaque Trinitas creatrix & beatrix est, &
splendet in imagine Pater humana forma adu-
bratus, qui cum conderet Adamum, præ se factum
cordis sui diuini benignitatem & humanitatem
Genes. 1, 26. *protulit : Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem
nostram. Vbi Pater ita humanus, Filius
agnus. Nomen ab agnitione habet, ex mente Pa-
tris emanat, & in sinu est Creatoris, cuius sapi-*

tia conditi sumus. Et ipse quidem Filius non crea-
 ta, sed creatrix Sapientia est. Vbi Pater humano se-
 more gerit, & Filius apparet agnus, ibidem Spiritus
 sanctus columba cernitur, quæ ex diuino corde
 procedit Patri ac Filio similis, & quidem vtrique par
 maiestate & potestate. Diuinus amor Spiritus san-
 ctus est, diuinus nexus, quo Pater & Filius comple-
 ctantur & diligunt se, amant suam, condunt &
 conseruant creaturam. Licet Trinitas creatrix sit,
 æterno Patri tribuitur cæli & terræ creatio, cui ce-
 dit attributa omnipotentia, & hæc sola vires habet,
 vt ex nihilo condat omnia, vnde & cultor fidelis
 ait, *Credo in Deum Patrem omnipotentem, factorem celi
 & terræ, visibilem & inuisibilem.* Circumscribitur
 in circulo, cuius figura perfecta capit trinum &
 vnum Deum in trinitate & vnitate perfecta, cui
 nihil desit, sitque propterea æquè ineffabilis atque
 mirabilis, vt nec ore nec corde loqui vel cogitare
 queat Ecclesia de sancta Trinitate, quin frequenter
 exclamet: *O beata Trinitas! Te inuocamus, te laudamus,
 te adoramus, ô beata Trinitas! Spes nostra, salus nostra, ho-
 nor noster, ô beata Trinitas! Libera nos, salua nos, viuifi-
 ca nos, ô beata Trinitas!* Qui circulus perfectionis in
 corde Dauidis est, est etiam index exclamationis, in
 quam prorumpens Psalm. 117, 25. Deo cordis sui ac-
 cla-

Rrrr

cla-

clamat: *O Domine saluum me fac, o Domine bene propo-
rare: Cor mundum crea in me Deus.*

Pfal. 72,
26.

Deus cordis mei,

O gloriosa Trinitas!

Applicatio
signaculi.

Eccli. 38,
28.

Sapiens, vt ait Ecclesiasticus, *cor suum dabit in
militudinem picturae, & instar pœnitentis Dauidis co-*

de ac mente sua cælum & terram transcendens, de-

Pfal. 72,
25.

cet Creatori suo: Quid mihi est in cælo? & à te que-

rolui super terram? Defecit caro mea, & cor meum:

Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. Ha-

ec est, vt in Scholiis Basilius notat, Neque in cælo alium

habeo Deum, neque in terra alium tibi coniungo. Ob hanc

causam & animo & corpore te desidero, auxiliumque

tuum expecto. Te namque habeo & partem, & sortem, &

fruitionem bonorum. Habes Deum in cælis, dum oras

Matt. 6,9.

Pater noster, qui es in cælis: habes & in corde tuo, dum

ais, Deus cordis mei. Accedit Augustinus Tractatu

2. Paral. 6,
18.

de Symbol. cap. 2. Ecce, Domine, ait Propheta, cæli

lorum te non capiunt. Et quem non capiunt spatia cælorum

capiunt angustia cordis humani, ipso dicente, Inambulabo

in illis, & inhabitabo. Accedat & Iustinianus de Cali

Pfal. 146,5

connubio cap. 13. Magnus Dominus, & magna virtus

eius, & sapientia eius non est numerus. Sicut magnus est

ita ipsius sit & habitationis locus. Non enim locorum spatio

ratio, non altitudine, neque longitudine dilatatur cor, sed de

fiducia

sideriis. Rapiatur iis desideriiis erga Creatorem suum, diuinisque affectibus plenus Christianus. David exclamet, O beata Trinitas, *quid mihi est in celo? & à te quid volui super terram?* Hæc animæ & cordis forma, vt sanctæ Triados fiat in eo sacrarium, in quod se colligens Christianus contemplator ac venerator ineffabilis Trinitatis, cuius & creatura est, oret spiritui, oret mente cum D. Augustino in Soliloq. cap. 33.

Ad Patrem luminum Creatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Anima, quam creasti non de te, sed per Verbum, non ^{Impressio} ^{signaculi.} ex qualibet elementorum materia, sed ex nihilo: quæ quidem rationalis, intellectualis & spiritualis, semper vivens, semper in motu (quam signasti lumine vultus tui, & consecrasti virtute lauacri tui) ita facta est capax maiestatis tue, quod à te solo & à nullo alio possit impleri. Quando autem te habet, plenum est desiderium eius, & iam nihil aliud, quàm desideretur exterius, restat. Dum autem aliud exterius desiderat, manifestum est, quod te non habet interiùs, quo habito nihil est quod ultra desideret. ^{Psal. 72.} ^{25.} Quid enim mihi est in celo? & à te quid volui super terram? Defecit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Rrrr 2

IMA-

IMAGO SECUNDA.

Cor cithara & Sole signatum in laudem
Creatoris Patris luminum.

*Psallam spiritu Creatori.
Psallam mente Patri luminum.*

DAVID de corde suo signato citharâ laudis
divinæ.

PSALM. IX. LXXXV. & CX.
Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo.

PSALM

PSALM. CXVIII.

Confitebor tibi in directione cordis.

FLEGANTER sibi respondent cor Dauid, & apposita cordi cithara, quando-
 quidem Deum creatorem suum, quem <sup>Explicitis
 signaculis.</sup> in animæ suæ sacrarium piè ac religiosè
 receperat, pulsando citharam celebrabat, dicebat-
 que Patri luminum, ac cordis Deo: *Confitebor tibi,
 Domine, in toto corde meo; & rursus: Confitebor tibi
 in rectitudine cordis.* Laudabilis ab hac confessione
 Dauid. *De omni corde suo laudavit Dominum, & dilexit
 eum qui fecit illum.* Et quidem cum in prima iam ef-
 figie Deum agnouerit creatorem Dauid, oportebat
 ut celebraret, sicut nunc celebrat, Deum, cuius Sa-
 pientia conditi sumus, & providentia gubernamur.
 Appositè ergo Augustinus in verba prioris Psalmi:
*Non in toto corde confitetur Deo, qui de providentia eius in
 aliquo dubitat.* Confitebatur toto spiritu, & toto cor-
 de providentiam Conditoris Hebræa illa Iuditha,
 quæ Oratorium suum ingressa cum Deo agebat, &
 aiebat: *Tu fecisti priora, & illa post illa cogitasti, & hoc* ^{Iudith 9, 4.}
*factum est quod ipse voluisti; Omnes enim via tuæ paratæ
 sunt, & tua iudicia in providentia tua posuisti.* Apponi-
 tur super Dauidici cordis effigiem imago Solis cæ-
 lestis, typus æterni Patris, & de quo Iacobus Apo-
 sto-

Rrrr 3   sto-

Iac. 1, 17. stulus scribit : *Omne datum optimum, & omne donum perfectum de sursum est, descendens à Patre luminum apud quem non est transmutatio, nec vicissitudo colorum, voluntariè enim genuit nos, vt simus intus a quod creatura eius.* Cui competit rerum creatio, Sap. 14, 3. dem luminum Patri adscribitur prouidentia. *autem, Pater, prouidentia gubernat.*

Pfallam spiritu Creatori.

Pfallam mente Patri luminum.

Appl. 10. Christianus igitur memor creationis ac prouidentia diuinæ erga se, *cor suum dabit in similitudinem picturae,* vt dicat creatori ac conseruatori Deo: *Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, & Confitebor in cithara Deus Deus meus.* Accedit Ambrosius Tract. de 1. Interpellat. David: *Habet citharam suam nostra.* Neque enim diceret Paulus, *Orabo spiritu, & mente, nisi haberet citharam, que plectro Spiritu sancti resultaret.* Huius citharæ assonantiam ac consonantiam in laudem Triados sacrosanctæ quæ in Fidelibus suis Ecclesia, cum in eius Festo *Gloria laudis resonet in ore omnium Patri, genitrici, Spiritui sancto pariter resultet laude perenni.* Ecclesiasticus rursus: *Laus Deo Patri, parilique Proli, & tibi Spiritui sancto studio perenni Spiritus, nostro resonet ab ore omnium sanctorum.* Pulchra consonantia est, pulcher conueniens

cum Dauidis Christiani spiritus ita Deum conserua-
 torem celebrat, vt diuinas eius laudationes sonet in-
 terius, exterius resonet, quemadmodum cap. 17. de
 Monast. perfect. notat & aduertit Iustinianus: *Cor-
 da, non corpora; gestum mentis, non solam vocis; affectum
 animi, non linguae motum requirit Omnipotens. Hoc citha-
 ræda sanctus Dei spiritu plenus persenserat, cum dicebat:
 Psallite Deo nostro, psallite, psallite Regi nostro, psallite sa- Psal. 49, 7.
 pienter. Sapienter utique dicit esse psallendum, ut quod
 pronuntiat per os, ruminetur in mente. Unde Apostolus 2. Cor. 5.
 idem sapiens dicit: Psallam spiritu, psallam & mente. 15.
 Non psallit spiritu & mente, qui cor suum aliò di-
 uertit. Attende in corde tuo, vt totus Dauidicus factus, Eccli. 18,
 ritè ac rectè dicere queas; Confitebor tibi in directione 25.
 cordis. Benè cor suum regit & dirigit creatura in
 Deum, benè fatetur ac confitetur diuinam Patris
 celestis prouidentiam, cum totum se eius voluntati
 ac dispositioni committit, quemadmodum se com-
 mittebat ille, qui toto corde suo Deum confiteba-
 tur, & te, Christiane, monebat, *Facta super Domi- Psal. 54,
 num curam tuam, & ipse te enutriet: non dabit in ater- 23.
 num fluctuationem iusto. Ad quem locum alludens Pe-
 trus Apostolus, monet Christianos omnes: Humilia- 1. Pet. 5, 6.
 mini sub potenti manu Dei; vt vos exaltet in tempore vi-
 sitationis: omnem sollicitudinem proiicientes in eum, quo-
 niam**

niam ipsi cura est de vobis. Non propter creationem
solum, sed etiam propter eius providentiam in
alterius Dauidis orat & adorat Deum Augustini
bro Soliloq. cap. 32. Deum adora, & ora.

Ad Patrem luminum Creatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AUGUSTINVS.

Impressio.

Cognoui te vnum Deum viuum, & verum Patrem
& Filium, & Spiritum sanctum, trinum quoniam
in personis, sed vnum in essentia, quem confiteor, adoro
& glorifico toto corde meo, verum Deum, solum, sanctum
immortalem, inuisibilem, incommutabilem, inaccessibilem
vnum lumen, vnum solem, vnum panem, vnam vitam
vnum bonum, vnum principium, vnum finem, vnum
creatorem celi & terra, per quem omnia viuunt, per quem
omnia subsistunt, per quem omnia gubernantur & reguntur
cantur, que in celis sunt, & que in terra, & que in
terra, preter quem non est Deus in celo & in terra. *Psal. 9, 1.*
Psal. 118, 7. fitebor tibi in toto corde meo, confitebor tibi in directis
cordis, in eo quod didici iudicia iustitie tue. Iustificatus
tuas custodiam: non me derelinquas vsquequaque.

IMAGO TERTIA.

Cor heliotropio & Sole signatum in cultum
fidei debitæ Creatori Patri luminum.

*Sanctificetur nomen tuum
Fide Cordis te inquirentis.*

DAuid de corde suo signato fidei diuinæ vir-
tute.

PSALM. CXVIII.

In toto corde meo exquisivi te.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo.

SSSS

CON-

Explicatio
signaculi.

RESONANT sibi cor Dauidicum
heliotropium. Heliotropium semper quaerit & semper inquit Solem. Fides inquirere luminum Patrem docet; monet

Heb. 11. 6. circò Paulus: *Crèdere oportet accedentem ad Deum, quod est, & inquirentibus se remunerator sit.* Audiendus in loco Augustinus in Enchiridio cap. 2. *Desiderat breuiter aperiri atque in sermonem breuem colligi quomodo colendus sit Deus. Respondeo, fide, spe, & charitate.* Colitur itaque Deus fide, spe, & charitate, & primis colit ac reueretur Deum creatorem ac leuatorem suum Dauid affectu fidei, cum ait: *In corde meo exquisiui te.* Canit Dauid in cithara. & quidem cum D. Ambrosius Tract. de Prima interpella Dauid, citharam esse in anima testatus sit, addit: *Dulcis est sonus fidei, quae annuntiat, ut scriptum est, in uniuerso mundo. Hic sonus à nobis exeat ad Deum,*

1. Theff. 1. *exiuit à Thessalonicensibus, ut etiam non canentes cantemus, & bonorum concentu operum Dominum praedicemus.* Dulcis cordis sonus, cum mens instar floris laeuaris quærit Deum. Heliotropium ita suum inquit Solem, ut nihil in flore sit, quod non vergat & collimet in caeleste luminare. Nequidquam in corde Dauidis erat, quod non collimaret in Deum: *Benedic anima Domino, & omnia, quae intra me sunt,*

mini sancto eius. Heliotropium nouit se cum Sole oriente ostendere, cum occidente abscondere: nouit & fides modò esse in aperto ore, modò in occulto corde. Tunc in ore: *Credidi, propter quod locutus sum.* tunc in corde: *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.* Superadditur cordi Dauidis Sol, symbolum æterni luminum Patris: nam etsi fides ducatur & feratur in Patrem, Filium, & Spiritum sanctum, respicit in primis Patrem, credit, quia Deus testatur & dicit, proprium namque æterni Patris est dicere. Hinc fit, in primis adscribendum luminum Patri, quoties asseritur & repetitur in Oraculis Prophetarum, *Hæc dicit Dominus.*

Pater noster, qui es in celis,

Matt. 6, 9.

Sanctificetur nomen tuum.

Fide cordis te inquirentis.

Digna vox Christiani, in cuius corde fides Catholica floret, illa Dauidica esto: *In toto corde meo exquisiui te;* sicut & illa: *Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo.* item: *Exquisiuit te facies mea, faciem tuam Domine requiram.* Dauid nos omnes similes uolebat sibi, cum diceret, *Laudamini in nomine sancto eius, latetur cor quærentium Dominum. Quærite Dominum, & confirmamini: quærite faciem eius semper.* Dum uiuimus, peregrinamur à Domino, peregrinamur à Sole,

Sfff 2

Sole,

1. Cor. 13, 12. Sole, & faciem eius inquirimus. *Videmus* *in* *speculum in ænigmate, tunc autem facie ad faciem.* Neque
 atque renati omnes ex aqua & Spiritu sancto, populus
 Ecclesie existimus, quarum statum conditorem
 nemque descripsit ille, cum dixit, *Hac est generatio*
querentium eum, querentium faciem Dei Iacob. Hinc
 nobilis generatio, in cuius corde flos Solis, flos
 Catholice fidei est querentis sui Solis aspectum. Hinc
 indagabat Augustinus non in corde, sed extra cor-
 dis arcanum, quærebat exterius Solem, quærebat
 Deum; caligabat, & prorsus errabat. Habes fatentem
 reum in Soliloq. cap. 31. *Ego erravi sicut ovis qui
 perierat, querens te exterius, qui es interius. Et multum
 laboravi, querens te extra me: & tu habitas in me, si
 ego desiderem te. Circuii vicis & plateas civitatum
 huius mundi querens te, & non inveni, quia male quere-
 bam. Video enim, lux mea Deus, qui illuminasti me, & tamen
 male te per illos querebam, quia tu es intus, & tamen
 ipsi, ubi intraveris, nescierunt. Fides renuntiat sensibus,
 renuntiavit & fidelis Augustinus, & lumine dei illustratus
 & mundatus invenit, & interius vidit. *Quare per speculum
 in ænigmate summum Deum, quare tanto cum affectu inuestigabat.
 Habebat in corde heliotropium, habebat fidem florentem, qua
 perditus, cap. 12. Medit. coram Deo cordis sui & timore**

Sole clamabat: *O summa Trinitas, virtus vna, & indiscreta maiestas, Deus noster, Deus omnipotens, confiteor tibi ego vltimus seruorum tuorum, & exiguum membrum Ecclesie tue, confiteor tibi, & honorifico te debito sacrificio laudis, pro scire & posse, quod mihi tantillo donare dignatus es. Et quia exteriora mihi munera desunt que possim offerre, ea que in me sunt vota laudationis ex dono misericordie tue ecce libens atque ouans offero tibi de fide non ficta, & conscientia pura. Credo igitur te toto corde, Rex cali & terra Domine. Confiteor Patrem, Filium, & Spiritum sanctum. Christianus David fide Catholica ductus in Deum tendit, & contendit ad tres diuinas personas, in primis tamen ad Patrem: Credo in Deum Patrem omnipotentem, factorem cali & terra. deinde: Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. tandem: In Spiritum sanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre Filioque procedit: qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur. Quapropter Patrem luminum in primis adorans & orans idem Augustinus cap. 40. Meditat. ait.*

Ad Patrem lūminum Creatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Impressio.

Clementissime Pater & summe, qui omnium miseris, non me patiaris à tua misericordia fieri alienum. Et tu Domine Rex regum, qui inducias viuendi præstas, corrigendi mihi deuotionem tribue. Excita in me memorem qua te requirat, te desideret, & te (qui es vbique trinus & vnus) semper præ omnibus amet, te timeat, tuamque voluntatem faciat. Præcipuè ergo te Domine sancte Pater deprecor, qui es benedictus & gloriosus per omnia secula, in toto corde meo exquisiui te: ne repellas me à mandatis tuis.

Psal. 118,
10.

IMAGO QUARTA.

Cor Sole & fonte signatum in cultum spei
debitæ Creatori Patri luminum.

*Sanctificetur nomen tuum.
Spe Cordis exultantis.*

DAuid de corde suo signato fonte diuinæ spei.
PSALM. IV.
*Signatum est super nos lumen vultus tui Domine, de-
disti letitiam in corde meo.*

PSALM.

PSALM. XII.

Exultabit cor meum in salutari tuo.

PSALM. XV.

Prouidebam Dominum in conspectu meo semper : quoniam a dextris est mihi, ne commouear. Propter hoc letitum est cor meum.

PSALM. LXXXIII.

Cor meum, & caro mea exultauerunt in Deum tuum.

PSALM. CXVIII.

*Exultatio cordis mei.**Explicat.
signaculi*

ECCE David abundat atque redondat gaudio, exilit præ lætitia & exultatione instar fontis scaturientis, & fuscum effluentis, & attollentis. Nec alioquin quàm ex Deo tanta gaudiorum & exultationum copia promanat. Videns se creatum ad similitudinem & imaginem Dei, summopere lætatur, ac dicit: *Signatum est super nos lumen vultus tui Domine, dedit lætitiã in corde meo.* Videns se non creatum solum sed etiam seruatum à Deo, gaudet, & ait: *Exultabit cor meum in salutari tuo, in salute scilicet anime de qua mihi prouidisti.* Agnoscebat in se fidem, quæ eius lumine vsus ille Deum pro se stare deprehendebat, & totus lætus canebat: *Prouidebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam à dextris est mihi, ne commouear.*

mouear. Post hæc totus exultans ait: *Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum viuum.* Dauid, quemadmodum in Scholiis notat Basilius, cum hæc proferret, caelesti spe immortalitatis futura excitatus, exultabat intus, & exterius etiam præ gaudio saltabat. Consonat sibi, cum ait: *Quia in eo letabitur cor nostrum, & in nomine sancto eius sperauimus.* Psal. 32. 21. Causa magnæ latitiæ spes est, qua se solabatur Iob, cum miris modis torqueretur & affligeretur, inter summas angustias dicebat: *Reposita est hæc spes mea in sinu meo.* Iob 19. 27. Habebat in corde spem, habebat & fontem, quo, vehementer accensus ardoribus tribulationum, animam suam refrigerabat, ac pariter recreabat. Hac eadem virtute mirum in modum recreatus Rex promulgat: *Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum viuum.* & rursus: *Hereditate acquisiui testimonia tua in æternum, quia exultatio cordis mei sunt.* Firma & certa futuræ hereditatis instrumenta habebat apud se Dauid, in quibus caelestis regni spes continebatur, & de sua expectatione omnino certus, corde & animo exultabat. Hæc cordis exultatio Dauidici, hic *fontis* Ioan 4. 54. *aque salientis in vitam æternam* mundatis corde promissam. Apparet in culmine cordis Sol, Patrem luminum indicans & insinuans, à quo hereditas expectatur & postulatur, *Pater noster, qui es in caelis,* Mat. 6. 9.

*sanctificetur nomen tuum, adueniat regnum tuum. Cuius
tuis huius spei, sicut & fidei, tribus debetur peti-
nis: datur in primis Patri, cuius hereditas
aeterna est.*

Matt. 6, 9. *Pater noster, qui es in caelis,
Sanctificetur nomen tuum.
Spe cordis exultantis.*

Applicatio. Latetur ergo Christianus memor sanctae illius
imaginis, quam diuinitus sibi impressam accepit in
creatione: dicat Creatori suo: *Signatum est super me
Pfal. 4, 7. lumen vultus tui Domine, dedisti latitiam in corde meo.*
Gaudet memor restitutae suae salutis, dicatque Se-
Pfal. 12, 7. uatori: *Exultabit cor meum in salutari tuo.* Confidens
diuinum suae incolumitatis auctorem, totiusque la-
Pfal. 15, 8. tus & alacer erumpat in vocem illam: *Providetur
Dominum in conspectu meo semper, quoniam a dextera eius
mihi, ne commovear. Propter hoc letatum est cor meum.*
Abundet & redundet animus summo gaudio, quo
Pfal. 83, 3. totus repletus David, *Cor meum, inquit, & caro mea
exultauerunt in Deum viuum.* Plenus bona spe patri-
Pfal. 118, 111. nae hereditatis adoptatus filius, dicat: *Hereditate
quisiui testimonia tua in aeternum, quia exultatio cordis
dis mei sunt.* Non solum spe gaudentes Christiani
Rom. 12, 12. vult esse Paulus, sed repletos etiam gaudio: *Deum
Rom. 15, 3. autem spei repleat vos omni gaudio, & pace in credendo.*

ut abundetis in spe & virtute Spiritus sancti. Repletus alacritate, exultans & exiliens Augustinus libro de Spiritu & anima cap. 14. Ab hoc mundo, inquit, reuertentes ad Deum, quasi ab imo sursum ascendentes, per nosmetipsos transire debemus. Ascendere enim ad Deum, est intrare ad semetipsum; & non solum ad se intrare, sed ineffabili quodam modo in imis seipsum transire. Qui enim intus intrans, & intrinsecus penetrans seipsum transcendit, ad Deum transcendit. Ab huius ergo mundi distractionibus cor nostrum colligamus, ad interna gaudia reuocemus. Tunc reuocamus, cum pro Deo viuo & vita simul aeterna suspiramus. Nihil enim praestantius, subiungit Augustinus, ad beatam vitam videtur, quam velut clausis carnalibus sensibus extra carnem mundumque effectum quempiam intra seipsum conuerti, alienumque effectum a mortalium cupiditatibus sibi soli & Deo loqui. Deo & sibi loquitur, qui laetus & hilaris in Deo totus exultat, & instar salientis fontis sursum cogitationes & simul concupiscentias iaculatur. Deo & sibi loquitur in hanc formam Augustinus cap. 35. Meditat.

Ad Patrem lūmirum Creatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Impressio. **D**escendat, Dōmine, descendat, precor, descendat in
cor meum odor tui suauissimus, ingrediatur am-
tū mellifluus. Veniat mihi tui saporis mira & inenarr-
bilis fragrantia, que sempiternas in me suscitet concup-
scentias, & ex corde meo producat venas salientis aquae
Psal. 118. in vitam aeternam. Hereditate acquisitū testimonia tua
111. quia exultatio cordis mei sunt.

IMAGO QVINTA.

Cor Sole & tabula legis signatum in cultum
charitatis debitæ Creatori Patri luminum.

*Sanctificetur nomen tuum
Charitate tabulis Cordis inscripta.*

DAuid de corde suo signato lege diuinæ chari-
tatis.

PSALM. XXXIX.

In capite libri scriptum est de me, ut facerem volun-

Tttt 3

ra-

tatem tuam; Deus meus volui, & legem tuam in medio
cordis mei.

PSALM. CXVIII.

Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam; &
custodiam illam in toto corde meo.

Explicatio
signaculi.

GERMINET, inquit Deus, terra, & fructum
omni surgente germine, terra completa est.
Et homini dicitur, Dilige Dominum Deum
tuum, & non est charitas Dei omnium infusa

visceribus. Hæc Ambrosius lib.3. Hexaëim. cap.1.

Charitas hæc infusa est visceribus eius, qui colit
hactenus fide & spẽ conditorem suum, vt eadem
Creatori debitum præbeat suæ charitatis obli-
quium, non tam ore quàm corde fatetur. In capite
libri scriptum est de me, vt facerem voluntatem tuam.

Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.

Rursus, Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam,

& custodiam illam in toto corde meo. Cor Dauidicum

legem charitatis diuinæ ea ratione seruat, qua præ-

mulgata est. Diliges Dominum Deum tuum ex toto cor-

de tuo, & cum in tabula cordis legem scriptam &

in scriptam afferat, implet quod Deus petit ac præ-

cipit semel & iterum cap.3. & 7. Prouerbiorum. Fa-

mi, inquit Prou.3, 1. ne obliuiscaris legis mee, & præ-

cepta mea cor tuum custodiat. Longitudinem enim dixerunt

& annos vita, & pacem apponent tibi. Misericordia &
 veritas te non deserant: circumda eas gutturi tuo, &
 describe in tabulis cordis tui. Ne quis ambigat acci-
 piendum esse de lege, adhuc clarius cap. 7, 1. 2. 3. Fi-
 li, inquit, serua legem meam, scribe illam in tabulis cor-
 dis tui. Lex charitatis & dilectionis, quæ mandata
 litteris est in corde Dauidis, & in eo religiosè cu-
 stodita, satis ostendit, quàm cordi esset Dauidi
 suum colere & diligere Creatorem. Cùm ait, Deus
 meus volui, & legem tuam in medio cordis mei, teste &
 auctore Basilio, ex eorum metaphora dixit, qui amicè
 erga quosdam sunt affecti, ita vt quem diligunt, intrò in
 ipsum pectus includere cupiant. Cùm ait de lege amo-
 ris diuini, Custodiam illam in toto corde meo, ostendit
 summæ sibi curæ esse, charitatem debitam Creato-
 ri retinere & conseruare. Hæc viri iustificati con-
 ditio est, quam Psalm. 36, 30. describit ipse Dauid:
 Os iusti meditabitur sapientiam, & lingua eius loquetur
 iudicium. Lex Dei eius in corde ipsius. Verùm enim ve-
 rò cùm religiosus cultus dilectionis sanctissimæ Tri-
 nitati impendendus sit iure humanæ creationis, in
 primis impenditur Patri, de quo Moyses: Numquid Deut. 32, 6
 non ipse est pater tuus, qui possedit te, & fecit te crea-
 uit te? Omnipotens Pater est, quem in primis velu-
 ti creatorem suum amoris cultu prosequitur Dauid,
 &

704 SACRI ORATORII APPENDIX.
& idcirco supereminet in corde Sol, Patris lumen
proprium & clarum insigne.

Pater noster, qui es in caelis,

Sanctificetur nomen tuum.

Charitate tabulis cordis inscripta.

*Applica-
tio.*

Benè satis Sermone 2. in capite ieiunij Bernardus
monet: *Conuertatur cor tuum, conuertatur amor tuus,
vt nihil omnino diligas, nisi ipsum (Creatorem scilicet)
aut certè propter ipsum.* Moneris ergo, Chris-
tiane, vt conuertaris ad cor, & dilectionem custodias
Creatoris, vt similis euadas Dauidi: moneris à crea-
turarum vniuersitate rerum, quas claudit & con-
tinet vniuersum. Testatur hoc Iustinianus de Cal-
connubio cap. 13. *Ipsa creaturarum numerositas, quoniam
tuum sit Deus diligendus, clamat. Clamat celum voce sua
clamant calorum ornamenta, clamat terra, & cuncta quae
in ea sunt, vt diligatur Deus.* Diligatur, inquam, Deus
ad beatitudinem animæ, non humana, non terrena,
non vlla caelestis creatura, quemadmodum Hiero-
nimus 2. in 1. Canonicam Ioannis annotat Augustinus
*Non prohibet Deus amare creaturam, sed non diligere
beatitudinem: sed ad hoc probare & laudare, vt amemus
Creatorem. Quemadmodum si sponsus faceret sponsae
annulum, non vt amaret aurum pro viro, & amaret
pro sponso, & faciem eius nollet videre, sed vt magis
amaretur.*

amaretur ab ea. Sic Deus dedit omnino ista ut amares eum, quia plus est quod tibi vult dare, quia triduit seipsum. Deum igitur Creatorem, non annulum, Christiane, cole: hæc lex charitatis est, quam in tabulis cordis scriptam esse Deus cupit, Deus petit. *Fili ser- Prou. 7, 3.*
ua legem meam, & scribe eam in tabulis cordis tui. Seruabatur olim in Arca testamenti lex diuina, sed melius custoditur in corde, dicente Dauide, *Custodiam illam in toto corde meo.* Accedit Augustinus in *Psal. 118.*
Psal. 63. O homo, cor tuum sit potius arca Dei. ibi lex, Diliges Dominum Deum ex toto corde tuo, ibi manna, Deut. 6, 5.
 ibi deliciae, quibus delibutus animus, asseret cum Augustino lib. de Spirit. & anim. cap. 14. *Hæc est vita cordis nostri cum Deum suum contemplatur, & ipse sua contemplatione suauiter reficitur. Et dulce est illi, semper ad desiderandum, quod adamandum & laudandum semper est suauis.* Hæc voluptas & suauitas amatoris, qui corde suo contemplatus Deum, & in eius dulcissimum raptus amorem aiebat, *Lætabor & exultabo in te, hoc est, Quod talem habeo Dominum, id mihi voluptati est, in hoc exulto. Quod si quis voluptatem hanc veram, sicut illa cognoscenda est, cognouerit, aliam voluptatem minimè sentiet.* Hactenus in Scholiis Basilii. Augustinus verò, qui Deum trinum & vnum, fide, spe & charitate colendum censuit, exemplo nobis

V V V V

præ-

præluxit cap. 31. Meditat. & appositè concludit, orat.
& adorat sacrosanctæ Triados numen, cuius illustri-
tus lumine, cuius delibutus amore.

Ad Patrem Iuminum Creatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Impressio. **I**nuocat te Domine fides mea, quam dedisti mihi, pro
pter bonitatem tuam ad saluationem mei. Fidelis enim
anima ex fide viuit, tenet in spe, quod videbit in te. In-
nuocat te Deus meus casta conscientia mea, & suavis amor
fidei meæ, quam, excussis ignorantie tenebris, ad veritatis
intelligentiam perduxisti, & quam à stulti seculi amaritu-
dine eruisti, atque, adhibita tuæ dulcedinis charitate, in-
cundam mihi & mellifluam reddidisti. Innuocat te, Triu-
tas beata, vox clara, & sincerus amor fidei meæ, qui
in bris enutritus incunabulis illuminasti semper per
strationem gratiæ tuæ, quam adaugens confirmasti in
Psal. 118, per documenta matris Ecclesiæ. Da mihi intellectum,
34. scrutabor legem tuam, & custodiam illam in toto corde
meo.

Ad eundem Creatorem idem Augustinus
cap.3. Meditat.

Hic usque, omnipotens Deus, cordis mei inspector
& scrutator, confessus sum omnipotentiam maie-
statis tuæ, & maiestatem omnipotentia tuæ; nunc quali-
ter humano generi subuenire dignatus es in fine seculo-
rum, sicut in corde credo ad iustitiam, ita ore unum te
confiteor ad salutem.

Appareant imagines cordis Dauidici colentis sa-
cratum & consecratum Redemptorem.

Appareant animæ redemptæ, atque resectæ my-
steria.

Attende in corde tuo* signaculum similitudinis Dei.

Eccli.16,

25.

*Ezec.28,

12.

IMAGO SEXTA.

Cor signatum noui Dauidis redempti, & c.
fecti secundum cor Dei Redemptoris.

*Deus cordis mei,
ô sacrum conuinium!*

DAuid de corde suo signato sacro pane, qui
caelo descendit.

PSALM. LXXII.

Quid mihi est in caelo? & à te quid volui super terram?

Defecit caro mea, & cor meum : Deus cordis mei, & pars mea Deus in aeternum.

PSALM. XLIV.

Erucltauit cor meum verbum bonum.

NON solum Rex Dauid Deum cordis sui Explicatio signaculi. voluit esse creatorem, sed etiam Dei Agnum Redemptorem cordis sui coluit Deum : vnde & consequenter ait, *Erucltauit cor meum verbum bonum.* Hoc Verbum, Agnus diuinus est. Cum verò scriptum sit, *Nemo bonus nisi solus Deus*, nisi Verbum esset Deus, bonum non esset verbum. Bonus Agnus, bonum Verbum, bonus Deus, bonus cibus, quem erucltat ex corde suo Dauid, de quo in Scholiis Basilii: *Talia erucltauit, qualia sunt quibus pavit. Non cibum autem, nec potum, sed mensæ suæ cognata, nempe Verbum bonum de vnguento : vnguento nimirum diuinitatis, quo delibutum ibidem describit CHRISTVM : Spe- Psal. 44. 3. ciosus forma præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis : propterea vnxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.* Hunc ita speciosum Agnum è corde suo effundebat & profundebat Dauid, cum diceret, *Speciosus forma præ filiis hominum.* de quo in Psal. 44. Augustinus : *Pulcher, natus infans Verbum, quia & cum esset infans Verbum, cum sugeret, cum manibus por-*

taretur, celi locuti sunt, Angeli laudes dixerunt, Magna stella direxit, adoratus est in præsepi, cibaria manjarum. Hæc eructabat cibaria, cum cantaret, Eructavit cor meum verbum bonum. Præuiderat Dauid in ciuitatem Bethleem Agnum & panem pariter de celo mittendum: & cum cordis sui palato mysterium redemptionis in utroque prægustasset, talia eructavit, qualia cibaria fuerunt, quibus cor suum pascit ac recreauit. Hoc mysterium redemptionis & factæ sanctæ Eucharistiæ, quæ simul in corde apparent. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, ecce panis Angelorum, qui cor hominis confirmat.

Psal. 72,
26.

Deus cordis mei,

O sacrum conuiuium!

Applicatio
signaculi.
Psal. 72,
26.

Exclama cum Ecclesia, & cum Dauidе reclama. *Quid mihi est in celo, & à te quid volui super terram. Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.* Verus Deus cordis est, qui delapsus è cælestis Patris sede, requieuit in tabernaculo sacro cordis Mariani, & cum ibi requiesceret, cecinit illa, *Magnificat animæ meæ Dominum, Et exultauit spiritus meus in Deo saluatore meo.* Quæ conceperat verbo Filium, eructabat verbum bonum, quod splendet in Eucharistia, sicut recognoscit Iustinianus de Triumphali agone CHRISTI cap. 4. *Ut Verbum se sapientiam, bonitatem,*

& Deum misericordiarum esse ostenderet, in ultimo caena
 conuiuio escam dedit. Benè infert: Verbum non potest er-
 rare, cum sit sapientia; neque fallere, cum sit bonitas; ne-
 que contemnere, cum sit misericordia. Benè notat & ad-
 uertit: Vidésne, vnde mirando gaudere debeas? vnde fi-
 des germinat? vnde fidei nutrimento pascaris. Conclu-
 dit & benè satis: Cuius ista meditantis non ebulliat cor?
 viscera moueantur? inflammetur corporis organum, &
 totius animæ non reuiuifcat virtus? Cor feruidum, cor
 splendidum sacræ Eucharistiæ sacrarium, & san-
 ctuarium. Crede Ecclesiastico cap. 30, 27. Splendidum
 cor, & bonum in epulis est: epulæ enim illius diligenter
 fiunt. Quidni bonum & splendidum sit, quod
 splendor & Verbum Patris inhabitat? O Verbum,
 exclamat Augustinus cap. 3. Meditat. per quod facta
 sunt omnia, & sine quo factum est nihil! Verbum, quod
 est ante omnia, & ante quod nihil. Verbum creans om-
 nia, sine quo omnia nihil. Verbum regens omnia, sine quo
 nihil sunt omnia. Verbum quod dixisti in principio, Fiat Gen. 1, 3.
 lux, & facta est lux. Dic etiam mihi, Fiat lux, & facta
 sit lux, & videam lumen. Videam lumen de lumine,
 Deum verum de Deo vero, cuius diuinitas posuit
 latibulum suum carnem, caro verò sanctam & im-
 maculatam post consecrationem Hostiam; & cum
 idem sit Verbum incarnatum & consecratum, tam
 Agnus

Agnus quàm Eucharistia in spiritu & veritate coltu latriæ debet coli & adorari. Hinc Augustinus in Psalm. 98. *Suscepit de terra terram, quia caro de terra est, & de carne MARIÆ carnem accepit. Et quia in ipsa carne hęc ambulavit, & ipsam carnem nobis manducandam ad salutem dedit: nemo autem illam carnem manducat, nisi prius adorauerit.* Hinc in Rhythmo sanctus Thomas:

*Adoro te deuotè latens deitas,
Qua sub his figuris verè latitas,
Tibi se cor meum totum subicit,
Quia te contemplans totum deficit.*

Hinc Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 5. *Nulla itaque dubitandi locus relinquitur, quin omnes CHRISTI fideles, pro more in Catholica Ecclesia semper recepto, latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic sanctissimo Sacramento in veneratione exhibeant. Neque enim missæ est adorandum, quod fuerit à CHRISTO Domino, institutum. Nam illum eundem Deum præsertim in eo adesse credimus, quem Pater æternus intrinsecus in orbem terrarum dicit, Et adorent eum omnes Angeli Dei; quem Magi procedentes adorauerunt, quem denique in Galilea ab Apostolis adoratum Scriptura testatur.* Sic ora, sic adora cum Augustino Soliloq. cap. 4.

Psal. 103, 4
Matt. 2, 2
Matth. 28,
17.

Ad Redemptorem Agnum oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

O Domine Verbum! ô Deus Verbum, dirige pedes ^{Impressio.}
meos in viam pacis, per quam ingrediar in locum
tabernaculi admirabilis vsque ad domum Dei, in voce
exultationis & confessionis. Sonus epulantis, ô sacrum
conuiuium! Eructauit cor meum verbum bonum. Quid ^{Pfal. 44. 2.}
mihî est in celo, & à te quid volui super terram? ^{Defe- Pfal. 73.}
cit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea ^{26.}
Deus in æternum.

Xxxx

IMA-

IMAGO SEPTIMA.

Cor signatum Agno & Hostia in cultum
Christi Redemptoris.

*Agnus pascue deputatur;
Corde Christus sumitur.*

David de corde suo signato Agno crucifixo
PSALM. LVI. & CVII.

Paratum cor meum Deus, paratum cor meum.

NOVIT David eam esse conditionem ma-^{Explicatio}
 ximi Dei, vt seruos suos, Angelos et-^{signaculi.}
 iam ipsos, paratos & accinctos velit. Ea-
 propter præcincti spiritus ad omne Dei
 obsequium describuntur, seruisque suis mandat &
 commendat CHRISTVS: *Sint lumbi vestri præcincti*, Luc. 12,
 & *lucernæ ardentes in manibus vestris*. Bonus Dei fa-^{35.}
 mulus David, cui dixerat Deus: *Disposui testamen-* Psal. 88. 4.
tum electis meis, iuravi David seruo meo, vsque in eter-
num præparabo semen tuum. Præparauit Deus semen,
 vnde Agnus in corpore formaretur. Et vt tanto be-
 neficio responderet David, præparatus & ipse di-
 uinis præordinationibus clamat, *Paratum cor meum*
Deus, paratum cor meum. Nouerat David venturum
 aliquando Agnum, vt redimeret genus humanum,
 quem vt reciperet hospitem, non domum, non au-
 lam, sed cor suum regaliter offerebat: & vt osten-
 deret quàm sibi gratum esset hospitium cordis of-
 ferre & deferre CHRISTO, non tantùm semel, sed
 sæpè ratam habens oblationem inculcat, *Paratum*
cor meum Deus, paratum cor meum. Bonus debitor, qui
 paratam habet pecuniam, vt soluat creditori suo, &
 David boni debitoris iustar, habet in promptu cor
 suum, vt debitum reddat non solùm Deo Creatori,
 sed etiam Redemptori rependat. Facit ad hoc quod
 ait

ait Augustinus Psalm. 68. *O homo cor tuum sit porta
 arca Dei, vbi habitant diuitia Dei: vbi sit nummus De-
 mens tua, habens imaginem Imperatoris tui. Soluuntur
 Regi in pecunia, quam ornat effigies Regia, & De-
 penditur quod debetur, mente scilicet & corde, ut
 expressa eius imago resplendet. diciturque proprie
 in Contemplationibus cap. 12. Idiota: *Diligi debet
 Domine, ex toto corde, ratione & creationis & reue-
 rationis. Quia enim hominem fecisti, debet seipsum amo-
 ri tuo. Et tantò magis se debet amoris tuo quam sibi ipse
 quantò tu maior es ipso pro quo teipsum dedisti. Dedit
 Agnus in carne, & in altari se dedit ore & corde pro
 ro fumendum.**

Agnus pasche deputatur.

Corde & ore Christus sumitur.

*Applica-
 tio
 1. Cor. 11,
 28.*

Sciat Christianus David, Agnum Dei parato
 bi corde esse capiendum, cum dicat Apostolus: *Pro-
 bet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat. Accedat
 Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 7. Si non ac-
 cet ad sacras vllas functiones quempiam accedere, nisi sa-
 cte. Certè, quò magis sanctitas & diuinitas celestis huius
 Sacramenti viro Christiano comperta est, eò diligentius ca-
 uere ille debet, ne absque magna reuerentia & sanctitate
 ad id percipiendum accedat, præsertim cum illa plena su-
 midinis verba apud Apostolum legamus: *Qui manduca**

*1. Cor. 11,
 29.*

& bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non
 diiudicans corpus Domini. Quare communicare volenti re-
 uocandum est in memoriam eius præceptum, Probet seip-
 sum homo. Probat seipsum, qui parat consummum dili-
 genter, vt reuerenter ac sanctè suscipiat in se Re-
 demptorem suum, & dicat iam aduentanti: Para- Psal. 56, 2.
 tum cor meum Deus, paratum cor meum, in quod ex-
 ceptus hospitium stes promisso tuo Euangelico: Ioan. 6, 57. Qui
 manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, in
 me manet, & ego in illo. Ecce manet in corde Agnus
 qui sumitur in Eucharistia, & in eius susceptione
 benè monet Iustinianus cap. 19. *Monast. perfect.* Quis
 non corde prostrato, totis medullis veneretur tantæ præ-
 sentiam maiestatis? cuius ferreum pectus, vel adamantina
 mens non liquecat præ deuotione, cum Deum sibi, & se
 Deo senserit corporaliter vnitum? Tantæ vnionis my-
 sticæ, & Sacramentalis æstimator ipse, inquit: Talis
 sunt munera tua, ô Domine IESU, taliaque amoris encæ-
 mia, quæ amicis tuis deuotis & dilectis per hoc sacrosan-
 ctum mysterium conferre dignaris, vt omnem transeuntis
 vitæ superent delectationem. Per illud namque venerabile
 mysterium tradis teipsum fidelibus tuis, quatenus discant
 ex ipsius suauitate amare te, tenere te, cognoscere te, lau-
 dare te. Aperi igitur, ô melliflue amor; aperi, inquam, ô
 diuina bonitas, interiores fidelium oculos, vt formata fidei

irradiati lumine, & videantur videre te. Dilata etiam Domine affectum ad suscipiendum te. Affectus cordis dilatatur & ampliatur, cum renuntiat creaturis, & ad CHRISTVM passum reducitur. vnde Sapiens Iob. 12. Contemplet. orat: Sic animus meus firmatur in amore tuo, vt carnis deuitet vitia, fugiat illecebras desideria maligna extirpet, & in te assidue recreetur, & que in tuo dulcissimo amore pascatur. Pastus & continuo recreatus Augustinus erat, cum totus Dauidicus redditus, cor suum offerens Redemptori in sacra sua Communionem oraret, & Dei Agnum adoraret cap. 12. Manual.

Ad Redemptorem Agnum oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Impressio. **O** Dulcedo amoris, & amor dulcedinis! comede venter meus, & nectare tui amoris repleantur viscera mea, & eructet mens mea verbum bonum, charitas Deus meus, mel dulce, lac niueum, cibus & gaudium, fac me crescere in te, vt sano palato possis manducari à me. Tu es vita mea, qua vivo; spes, cui inhaereo; gloria, quam adipisci desidero. Tu mihi cor tene. Paratum cor meum Deus, paratum cor meum.

Psal. 56, 8.

IMAGO OCTAVA.

Cor signatum Cruce & Agno in cultum
Passionis Redemptoris.

*Corde colitur et recolitur
Memoria Passionis eius.*

DAuid de corde suo signato Cruce sacrae Pas-
sionis.

PSALM. XII.

*Quamdiu ponam consilia in anima mea, dolorem in cor-
de meo per diem?*

PSALM.

PSALM. XXIV.

Tribulationes cordis mei multiplicatae sunt : de necessitatibus meis erue me.

PSALM. XXXVII.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

PSALM. LX.

Dum anxiaretur cor meum, in petra exaltasti me.

PSALM. LXVIII.

Improprium expectavit cor meum, & miseriam

*Explicatio
signaculi.*

AGNUS vel ab ipsa mundi origine immo-
labatur in cordibus virorum Sancto-
rum, potissimum in corde Davidico,
quod umbratile simulacrum CHRISTI
patientis erat; & iam in eo mysterium sanctae cruce
apparebat, quemadmodum in imagine certu-
tur. Cum diceret, *Quamdiu ponam consilia in animo
mea, dolorem in corde meo per diem?* dolebat in corde
Agnus. Cum assereret, *Tribulationes cordis mei mul-
tiplicatae sunt*, tribulabatur in corde Davidis Agnus.
Cum clamaret, *Cor meum conturbatum est*, & hoc
ipsum repeteret Psalm. 108. Agnus caelestis Patris
in corde Davidico turbabatur, & idem ipse ange-
batur, dum adderet, *Dum anxiaretur cor meum, in
petra exaltasti me.* Exaltasti me in petra, cum abla-

luta crucis & mortis sacrae passionis, è sepulchro resurrexi, & super lapidem monumenti victor de morte, triumphator de peccato steri. Exaltasti me in petra mellis dulcissimi atque suauissimi, quod latet in Eucharistia. Hæc petra sacramentalis ac mystica, cuius ipse Dauid meminit: *Cibavit illos ex Psal. 80, adipe frumenti, & de petra melle saturavit eos. Cùm*^{17.} ergo CHRISTVS Patrem conueniens diceret in corde Dauidis, *Dum anxiaretur cor meum, in petra exaltasti me*, vnâ & alteram petram, sepulchralem & sacramentalem, videbatur certè respicere. vnde & in Scholiis Basilius: *Oro autem, vt refocillatione qua à te sit potiar: lugens enim, & propter urgentes calamitates lamentans, auxilio sum potitus, & hostibus superior effectus.* Habuit vtrumque CHRISTVS à Patre, victoriam de hostibus in sancta resurrectione, mysticam verò refocillationem in sacrosancta Eucharistia, quæ viua memoria est sacrae suæ passionis. Hæc agitur, colitur, & recolitur in corde Christiani Dauidis, exclamantis post acceptam Communionem:

O sacrum conuiuium, in quo CHRISTVS sumitur, recolitur in corde memoria passionis eius.

Recolitur memoria dolorum & tribulationum, ^{Applicatio.} recordatio turbationum & angustiarum, quas in cruce sua passus est Agnus Patris. Legalis agnus assatus,

Yyyy

tus,

tus, per dolores, tribulationes, angustias & angustias
 transibat, prius quam ab Hebræo populo ederet.
 Typus ille CHRISTI patientis erat, de quo Iustina-
 nus Serm. de Eucharist. *Agnus iste anniculus absque
 contagione delicti, CHRISTVS est Dominus. Hic accensus
 passionis igne in crucis stipite affatus fuit. Hunc per
 meditationem ac dilectionem habeto in corde.* Bene & im-
 appositè monet Damascenus lib. 4. de Fide Ortho-
 doxa: *Accedamus desiderio ardenti, manus in cruci
 dum formantes: Crucifixi corpus suscipiamus, & appon-
 tes oculos, & labia, & frontem, diuinum carbonem sus-
 cipiamus, vt ignis in nobis desiderij ex eo carbone igne
 ne comburat peccata nostra, & illuminet corda nostra.* In
 corde illustratus, sic illuminatus erat D. Chryso-
 stomus, dum recoleret venerabile mysterium crucis
 Eucharistia, & recolendum doceret ac moneret
 mil. 24. in Epist. 1. ad Corinth. *Cum honore & reueren-
 tia omni ad Deum accedamus. & quando id propo-
 videris, dic tecum: Hoc corpus affixum, verberatum,
 te victum non est. Hoc corpus Sol crucifixum videns,
 dios auertit. Propter hoc & velum templi scissum est,
 petra & terra vniuersa tremuit. Hoc idem corpus cru-
 tatum, lancea vulneratum, fontes sanguinis & aque
 uerso orbi salutare scaturiuit. Hæc passionis ac
 communicatio mystica refocillatio est, cuius*

dus dicebat ex ore Regis Basilius, & simul orabat
 Deum; *Oro vt refocillatione, quæ à te fit, potiar.* Poti-
 tus quidem pro voto est: *Sacramentum namque hoc, vt*
 ait Iustinianus cap. 19. *Monast. perfect. t. inquam cel-*
larium quoddam omnium aromatum in se continens pre-
tiositatem & virtutem. In ipsum qui ingrediuntur, reso-
cillantur ab omni defatigatione, nec deficiunt, donec præ-
sentis vitæ terminus finiatur. Subiungit: *Quis non exci-*
tetur ad mentis deuotionem, cum diligenter consideret, tam
ineffabilem diuinæ dignationis charitatem sic inclinari ad
se? Excitatus ad cordis & mentis deuotionem ora-
 bat, & simul adorabat Augustinus cap. 11. *Manual.*

Ad Redemptorem Agnum oratio
 & adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Plcherrime Iesu Christe, rogo te per illam sacratissimam Impressio.
 effusionem pretiosi Sanguinis tui, quo redempti
 sumus, da mihi cordis contritionem & lacrymarum fon-
 tem, præcipue dum preces & orationes tibi offero. Dum
 sacris altaribus licet indignus assisto, cupiens tibi offerre il-
 lud mirabile & celeste sacrificium, quod tu Domine Deus
 meus, Sacerdos immaculate, instituisti, & offerre præce-
 pisti in commemorationem tuæ charitatis, mortis scilicet &
 passionis pro salute nostra, pro quotidiana nostra fragilita-
 tis

Yyyy 2

tis

Pfal. 60, 3. *tis reparatione, in qua vox tua illa est: Dum anxietur cor meum, in petra exaltasti me.* Cultor Augustino ab-
 hæreat, expendat & perpendat, quam sacræ passio-
 nis suæ CHRISTVS memoriam reliquerit. In factis
 & marmoribus sepulchrorum mortales homines
 monumentum sui erigere consueuerunt: CHRISTVS
 verò post suam resurrectionem non agens mortalem
 hominem, sed immortalem, æternum sacrificium
 statuit, in quo eius solemnis recordatio seruetur &
 celebretur. Seruatur & simul celebratur in coe-
 quoties in memoriam passionis & simul resurrectio-
 nis sacrum facis, & percipis Communionem. Tunc
 propone ante oculos tuos CHRISTVM dicentem Pa-
 tri, *Dum anxietur cor meum, in petra exaltasti me.*

IMAGO NONA.

Cor signatum Agno & floribus in cultum
gratiæ Redemptoris.

*Mens impletur gratia,
Cor floribus sanctitatis.*

DAuid de corde suo signato floribus gratiæ di-
uinae.

PSALM. XXVII.

*Dominus adiutor meus, & protector meus: in ipso
speravit cor meum, & adutus sum. Et resloruit caro mea.*

Yyyy 3

PRO-

Explicatio
signaculi.

PROMISERAT Deus viro, quem quaerit & inuenit secundum beneplacitum cordis sui, *Super ipsum efflorebit sanctificatio mea*, & iuxta datum promissum floruit & reffloruit, cum dixerit, *Dominus adiutor meus, & protector meus: in ipso sperauit cor meum, & adiutus sum. Et reffloruit caro mea.* Protector & adiutor Agnus extitit, cuius sanguine liniti postes domorum securos & incolumes reddidit in Aegypto Hebraeos, cum primogenitos Aegyptiorum Angelus trucidaret. Non typicum illum Dauid, sed verum Agnum curabat, in cuius elogium cantat Dominica in Albis Ecclesia:

*Ad regias Agni dapes, Almiq̄ue membra corporis
Stolis amicti candidis Amor Sacerdos immolat.
Post transitum Maris rubri Sparsum cruorem possidet
Christo canamus Principi. Vastator horret Angelus.*

*Diuina cuius charitas Fugitq̄ue diuisum mare:
Sacrum propinat sanguinem, Merguntur hostes fluctibus.
Hunc pra oculis habebat Dauid, cum diceret, Dominus adiutor meus, & protector meus, in ipso sperauit cor meum, & adiutus sum. In hoc ipso reffloruit caro Dauidis, cum surrexit ille ex mortuis; quandoquidem*

Rom. 1, 3. *ut scribit Paulus, factus est ei ex semine Dauid secundum carnem, & secundum eandem carnem suscitatus est.*

-O. 17

f. 1111

A. 1111

Attulit ſecum flores CHRISTVS cūm è cælis deſcendit, & venit in ciuitatem Nazareth; & retulit ſecum flores cūm è mortuis reſſus eſt. Confirmat Ambroſius in Pſalm. 118. litt. 6. verſ. 3. *Ecce, inquit, hiems Cant. 2, 11. præterit, imber abiit, diſceſſit ſibi, flores viſi ſunt in terra. Ante aduentum CHRISTI hiems erat: venit CHRISTVS, fecit æſtatem. Tunc omnia florum erant indiga, nuda virtutum: paſſus eſt CHRISTVS, & omnia cœperunt nouæ gratiæ ſecundari germinibus, imber abiit luxuria profluens, & nebula tetræ orta flagitiis, æſtiua iam puræ conſcientiæ ſerenitate laxantur. Præfert CHRISTI flores in corde ſuo Dauid. Confessus eſt ingenuè. Aruit cor meum, quia oblitus ſum comedere panem meum: Pſal. 101, 5 comedat ergo panem viuum è cæli horreis delapſum, cuius virtute reuiſceſcet ac reſſeſceſcet, ſicut indicat effigies, prorumpatque in vocem illam poſt acceptam Communionem:*

O ſacrum conuiuium, in quo CHRISTVS ſumitur, recolitur memoria paſſionis eius. Mens impletur gratia. Cor floribus ſanctitatis.

Hæc gratia florum ſacrorum, de quibus & cum quibus cap. 39. loquitur Eccleſiaſticus: *Florete flores ^{applicatio.} quaſi lilium, & date odorem, & frondete in gratiam.* Talis Euchariſtia eſt, cūm in Pſalm. 118. dicat Ambroſius: *Bona paſcua diuina Sacramenta ſunt. Carpis illic*

lic lilium, in quo est splendor aternitatis. Carpis illic nouum
 florem, qui nouum odorem dedit resurrectionis. Tunc
 quoque floridum cor existit, quod suauissimum
 emittit odorem, & frondet in gratiam, quam se-
 cum affert & infert venerabile Sacramentum, vt de

Psal. 131,
 18.

eo dicere Deus queat: *Super ipsum effloret sanctifica-
 tio mea. & ipse de Agno, Dominus adiutor meus. & pro-
 tector meus, in ipso sperauit cor meum, & adiutus su-*

Psal. 27, 7.

Et resloruit caro mea. Habes in corde Agnum adiu-
 torem & protectorem. Neque tibi, sicut monet Iulianus Serm. de Eucharist. percussor angelus nocere ve-
 lebit, si Agni illius fueris saginatus edulio. Protegam te sa-
 cta mysteria, & inter medios seculi fluctus ante mys-
 tici Pharaonis faciem gradieris illesus. Illum itaque in in-
 tellectuali pelago suffocatum aspicias constitutus in latere.
 Tunc letitia initiato carmine, magna cordis cum exulta-

Exod. 15,

*tione clamabis: Cantemus Domino, gloriosè enim mag-
 nificatus est. Cum typico pasti agno cecinerunt hypo-
 num Hebræi, mirabiles flores apparuerunt in pro-
 fundo, quod paulò antè aquis rubri Maris tangebatur.
 legimus enim Sapientia cap. 19, 6. Omnis creatura
 ad suum genus ab initio refigurabatur, deseruiens autem
 preceptis, vt pueri tui custodirentur illesi. Nam nubes ad
 sinistra eorum obumbrabat, & ex aqua, quæ antè erat, terra
 arida apparuit, & in Mari rubro via sine impedimento*

& campus germinans de profundo nimio. Hæc mirabilia patrantur post escam & esum cælestis Agni. Ad suum genus refiguratur homo. *Sicut misit me uiuens* Ioan. 6, 58. *Pater, & ego uiuo propter Patrem, & qui manducat me, & ipse uiuet propter me.* Terra, quæ deliciis carnis affuebat, apparet arida, & cor aridum germinat, & flores generat. *Florete flores quasi lilium, & date odorem, & frondete in gratiam.* Mens impletur gratia, in cuius confirmationem orat & adorat Augustinus cap. 11. Manual.

Ad Redemptorem Agnum oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

Confirmetur mens mea inter tanta mysteria dulcedi- *Impressio.*
ne presentia tua. Sentiatur se tibi adesse, & letetur coram te ignis, qui semper ardes. Dulcis CHRISTE, bone IESV, lumen æternum & indeficiens, panis vita, qui nos reficis, & in te non deficis: quotidie comederis, & semper integer manes: resplende mihi, accende me, illumina & sanctifica vas tuum, de malitia euacua, imple de gratia, & plenum conferua. Dominus adiutor meus, & protector meus, in ipso sperauit cor meum, & adiuutus sum: & resloruit caro mea. *Psal. 27. 7.*

Zzzz

IMA

IMAGO DECIMA.

Cor Agno & annulo signatum in cultum pignoris gloriæ conferendæ à Redemptore.

*Futare nobis glorię pignus datur.
Cor signatur, anima coronatur.*

DAuid de corde suo signato pignore ætatis gloriæ.

PSALM. LXXVII.

Pauit eos in innocentia cordis sui, & in intellectu manuum suarum deduxit eos.

PSALM. CXVI. 1.

Inclinaui cor meum, & non in auaritiam.

Ibidem.

Inclinaui cor meum ad faciendas iustificaciones tuas in eternum, propter retributionem.

QUVM agat de se & de corde suo Dauid, Explicatio
 agit de tertia persona. Ait: *Elegit Dauid* signaculi.
seruum suum. Ad quod munus & officium?

*Pascere Iacob seruum suum, & Israël hereditatem suam. Et paut eos in innocentia cordis sui, & in intellectibus manuum suarum deduxit eos. Pastor Dauid erat, & alterius personam gerebat, CHRISTI videlicet, qui pastor & agnus est: pastor, qui dicit de se, Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat Ioan. 10. pro ouibus suis; Agnus verò, quem Præcursor eius 11. indicat, & demonstrat, Ecce Agnus Dei. Hic bonus Ioan. 1., 6. pastor est, qui paut Iacob seruum suum, & Israël hereditatem suam. Hic innocens Agnus est, qui paut eos in innocentia cordis sui, & in intellectibus manuum suarum deduxit eos. Deduxit eos ad pascua immortalitatis & æternitatis, & veluti vnus de grege, dicit de se Dauid: *Dominus regit me, & nihil mihi deerit, in* Psal. 22., 1. *loco pascue ibi me collocauit. Super aquam refectiois educavit me: animam meam conuertit. Deduxit me super semitas iustitiæ propter nomen suum. Nam etsi ambulauero**

Zzzz 2

in

*in medio umbrae mortis, non timebo mala: quoniam
mecum es. Deduxit me ad pascua vitae caelestis, quae
ut mihi promererer, de lege & eius obseruatione cogitauit. Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes
tuas in aeternum; propter retributionem. Memor huius*

Psal. 20, 2. retributionis dicebat: *Domine, in virtute tua letabitur Rex, & super salutare tuum exultabit. Vehementer desiderium cordis eius tribuisti ei. Cum dixerit*

Psal. 72, 25. *Dauid, Quid mihi est in caelo? & à te quid volui super terram? Videtur sibi multum derogare, cum se bene agendum beneque viuendum accingat propter retributionem. Cum dicat, Inclinaui cor meum, non in auaritiam, quid cupidus & auarus praeterit retributionis existit? Auarus non est, nec quodquam sibi derogat, cum sciat remunerationem suam non aliam esse, quam Deum habere & possidere. Eapropter cum statuisset, Quid mihi est in caelo? & à te quid volui super terram? subiunxit, Deus cordis mei, & pars mea Deus in aeternum. Pars in aeternum Deus est, est & aeterna retributio, cuius secretum pignus est mysterium sacrae Eucharistiae, cuius sit annulus & signaculum cordis, datum, ut apparet, animae Christiani Dauidis clamantis, & exclamantis:*

O sacrum conuiuium, in quo CHRISTVS sumitur, recollitur

recolitur memoria passionis eius, mens impletur gratia, & futura nobis gloria pignus datur. Cor signatur.

Ergo Saluator noster discessurus ex hoc mundo ad <sup>Applica-
tio.</sup> Patrem, Sacramentum hoc instituit, & v^o ait Concilium Tridentinum sess. 3. c. 2. pignus id esse voluit nostre gloria, & perpetuae felicitatis. Christiane David, tanto pignore securus post acceptam Communionem, suadente sic Chrysofomo Homil. 24. in 1. ad Corint. Dic tecum: Propter hoc corpus non amplius terra & cinis ego sum, non amplius captiuus, sed liber. Propter hoc calum & que in eo bona sunt me accepturum spero. Propterea immortalam vitam, Angelorum sedem, CHRISTI consuetudinem. Interim dum liberatur, dum redimitur, datum & acceptum pignus seruetur in corde, custodiatur in mente. Fidus pignoris custos erat S. Bonaventura, qui in actione gratiarum exhibita post Missam ait: Transfige, dulcissime Domine IESU, medullas & viscera anima mea suavissimo ac saluberrimo amoris tui vulnere, vera serenaque & Apostolica sanctissima charitate, ut langueat & liquefiat anima mea solo semper amore & desiderio tui, te concupiscat, & deficiat in atria tua; cupiat dissolui, & esse tecum. Te, in quem desiderant Angeli prospicere, semper esuriant & comedat cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera anima mee. Cum fidelis custos sciret, pretiosi pignoris esse signaculum

supra cor suum venerabile Sacramentum, deponens
in arcano cordis concludit: *Tu sis solus semper spes mea,
tota fiducia mea, diuitiæ mea, delectatio mea, iucunditas
mea, gaudium meum, quies & tranquillitas mea, pax mea,
suauitas mea, odor meus, dulcedo mea, cibus meus, refectio
mea, refugium meum, auxilium meum, sapientia mea, por-
tio mea, possessio mea, thesaurus meus, in quo fixa, & fir-
ma, & immobiliter semper sit radicata mens mea, & me-*

Math. 6. *meum.* Audierat: *Vbi est thesaurus tuus, ibi est & cor*
21. *tuum; & cum thesaurus eius sacra Eucharistia focet*

Cant. 8. 1. *cor suum ibidem esse volebat.* Audierat, *Pone me ut*
signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium
tuum, & in corde signum æternum Creatoris & Re-
demptoris impresserat. Impresserat prius Ecclesia,
cui prius dictum erat, *Pone me ut signaculum super cor*
tuum. In quem locum Ambrosius Sermone 19. super
Psal. 118. *Quia vidit tantam deuotionem Ecclesie, sub-*
neos putat esse iam populos, qui in corde nostro & in bra-
chio signaculum eius portare possimus. Ipse enim *Pater*
signauit Deus, & qui testimonium eius accepit, signatus
quia Deus verax est: & ideo operantis cibum permanen-
tem in vitam æternam signati sunt ad imaginem & simi-
litudinem CHRISTI, qui est imago inuisibilis Dei. Hec
pignus gloriæ & felicitatis est, cuius auidus loquitur
Augustinus cap. 3. Manual.

Ad Redemptorem Agnum oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS.

TE igitur, clementissime Deus, inuoco in animam *Impressio.*
meam, quam preparas ad capiendum te ex deside-
rio, quod inspiras ei. Intra (rogo) in eam, & coapta eam
tibi, ut possideas illam quam fecisti & refecisti, ut ha-
beam te velut signaculum super cor meum. Inclinaui cor ^{Psal. 118,}
meum ad faciendas iustificationes tuas in aeternum, propter ^{112.}
retributionem.

Huius retributionis & remunerationis pignus
non solum est Agnus consecratus in Eucharistia, sed
etiam columba Spiritus sancti, cuius meminit Pau-
lus cap. 1, 14. ad Ephesios: *Credentes signati estis Spi-
ritu promissionis sancto, qui est pignus hereditatis nostrae, in
redemptionem acquisitionis, in laudem gloriae ipsius.* Hoc
inaestimabile pignus non alibi, quam in cordibus
nostris seruandum Deus voluit, & ipse seruandum
reposuit, cum 2. Corinth. 1, 21. scripserit idem Apo-
stolus; *Qui autem confirmat nos vobiscum in CHRISTO,
& qui vnxit nos Deus, qui & signauit nos, & dedit pi-
gnus spiritus in cordibus nostris.*

Appa-

Appareant imagines cordis Daudici colentis
ritum Dei sanctificatorem, & pignus acceptæ
Stitatis.

Appareant animæ innouatæ & sanctificatæ
Ateria.

Eccli. 16,
25.
Ezec. 28,
12.

Attende in corde tuo signaculum similitudinis Dei

IMAGO VNDECIMA.

Cor signatum noui Dauidis sanctificati secundum cor Dei sanctificatoris.

*Deus cordis mei,
Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita.*

DAuid de corde suo signato columba & igne diuino.

PSALM. LXXII.

Quid mihi est in celo? & à te quid volui super terram?

Aaaaa

De-

Defecit caro mea, & cor meum, Deus cordis mei, & pars mea Deus in eternum.

PSALM. L.

Cor mundum crea in me Deus.

PSALM. CXVIII.

Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis, ut non confundar.

*Explicatio
signaculi.*

POSTQUAM Christianus David attendit in corde suo Creatorem suum, & confitens eius diuinitatem asseruit, *Credo in Deum Patrem omnipotentem, factorem cali & terre, coluitque in corde suo diuinum suum Redemptorem; consequenter debet fateri & profiteri, Credo in Spiritum sanctum, Dominum & uiuificantem, qui ex Patre Filioque procedit: qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Præit cultu & ueneratione, qui clamat & simul exclamat: Quid mihi est in calo? & à te quid uolui super terram? Defecit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in eternum.* Qui languet, deficiat. Languet amore in Spiritum sanctum David, & idcirco caro & cor eius deficiebant, cum æstuans amore diceret, *Deus cordis mei.* Deus cordis, Spiritus sanctus est, in quo & ipse liberè dominatur, dicente Paulo: *Dominus spiritus est. Ubi Spiritus Do-*

2. Cor. 3,
17.

mini, ibi libertas. In quem locum Anselmus: *Sua potestatis est potens perficere quod vult. Ac per hoc, quos vult illuminat, & quos vult in tenebris ignorantiae deserit.* Ad hunc recurrit David, & petit ut radiorum suorum luce mundet ac purificet cor suum. *Cor mundum crea in me Deus; & rursus, Fiat cor meum immaculatum.* Cælum mœstum radiis solaribus illustratur & purificatur, cor autem humanum lumine & igne columbæ Spiritus sancti, vt apparet in effigie, decoratur & mundatur. Confirmat id ipsum Ecclesia, dum orat, *Corda nostra sancti Spiritus illustratione emunda.* Hanc illustrationem, & simul emundationem appetit, dum petit:

Deus cordis mei.

*Psal. 72.
26.*

Veni Creator Spiritus,

Mentes tuorum visita,

Imple superna gratia

Quæ tu creasti pectora.

Consonat sibi, dum rursus Ecclesia canit:

*Applicatio
signaculi.*

Veni sancte Spiritus,

Et emitte cælitus

Lucis tue radium.

Veni pater pauperum,

Veni dator munerum,

Veni lumen cordium.

Aaaaa 2

Con-

*Consolator optime,**Dulcis hospes animæ,**Dulce refrigerium.*

Filius Ecclesiæ David cordis sui Deum vult esse Spiritum sanctum, cuius proprium est illuminare, mundare & sanctificare. Sanctificat Pater, sanctificat Filius, sed hanc prærogatiuam ex nomine & titulo sibi vendicat Spiritus sanctus. Benè Bernardus Serm. 3. de Pentecoste: Pater Spiritus, Filius Spiritus, Spiritus sanctus Spiritus est; Spiritus autem sanctus quasi specialiter Spiritus dicitur, quod ab utroque procedat firmissimum & indissolubile vinculum Trinitatis, tamquam propriè sanctus, quod sit donum Patris & Filij, omnem sanctificans creaturam. Hic credendus & colendus pariter Dominus. Credo in Spiritum sanctum, Dominum. Hic orandus, & rogandus: *Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innua in visceribus meis.* Accedit Bernardus Sermone illo de Pentecost. Recepto Spiritu sancto per sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum, audet quis ante faciem eius apparere tamquam lotus & mundus, utpote qui contrahit se ab omni malo, & quia actiones, etsi non cogitationes, frenauerit. Sed quia peruersæ & immunda cogitationes preparant à Deo, orandum est, ut cor mundum creetur in nobis: quod utique fiet, si spiritus rectus fuerit in nobis.

Psal. 50,
12.

visceribus innouatus. Hæc quidem innouatio metamorphosis mystica est humani cordis, quam illustratione sua mirabiliter operatur Spiritus sanctus, quemadmodum scribit Apostolus 2. Corinth. 3, 18. Nos verò reuelata facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur à claritate in claritatem, tamquam à Domini spiritu. Pulchrè & appositè in Commentariis Anselmus: Transformamur, id est, transmutamur ad hoc, vt perfectè simus imago Dei. Transformamur, id est, de forma in formam lucidam; quia & ipsa obscura imago Dei est. Cùm enim natura humana à Creatore suo, cuius est imago, ab impietate iustificatur, à deformi forma formosam transmutatur in formam. Et transformatur à claritate creationis in claritatem iustificationis. Atque transformamur tamquam à Domini spiritu, id est, tamquam illi, quos Spiritus Domini transformat, & per gratiam suam in melius transmutat. Transformatur per Pœnitentiam, transmutatur in melius per gratiam Eucharistiæ. Hoc ipsum in votis habeat Christianus Dauid, cùm supplicat, *Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua in visceribus meis.* Cùm postulat, *Fiat cor meum immaculatum.* Cùm orat & adorat.

Ad Deum sanctificatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AUGUSTINVS Meditar. cap. 9.

Impressio
signaculi.Psal. 50.
11.Psal. 72.
26.

Iam, o diuine amor Numinis omnipotentis, Proli-
beatissima arcta communicatio, iam cordis mei penetra-
libus potenti illabere virtute. Cor mundum crea in me
Deus, & spiritum rectum innoua in visceribus meis.
Quid mihi est in celo, & à te quid volui super terram?
Defecit caro mea, & cor meum, Deus cordis mei, & pars
mea Deus in æternum.

Adiungat se cultor adoratori Spiritus sancti Au-
gustino, & nouerit sanctificatorem Deum, qui Eucha-
ristica mysteria consecrat & sanctificat. Consecra-
rat simul animam, vt æstimet quàm benè secum
agatur, idem enim spiritus, qui est summæ Eucha-
ristiæ consecrator, idem omnino fit cordis sui sancti-
ficator: cumque diuinus sit vtrouique, eius ineffabilem
deitatem recognoscat, siue cum Sacerdos
celebrat & sacrificat, siue cum hostiam ipse accipit
immolatam, & recipit intra se: tunc colat & ad-
oret Spiritum sanctum, clamet & exclamet, Deus
cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

LA

t. 11111A

IMA

IMAGO DVODECIMA.

Cor columbæ & lampade signatum in cultum :
septiformis Spiritus Dei.

*Qui diceris Parachitus,
Tu septiformis munere.*

DAuid de corde suo signato septiformi lu-
mine.

PSALM. C.

*Perambulabam in innocentia cordis mei in medio do-
mus mee.*

PSALM.

Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.

Explicatio
signaculi.

MESTITIAE passio cor humanum contrahit & coarctat, lætitiæ verò affectus explicat & amplificat. Cùm Spiritus sanctus ingreditur cor humanum, & sic ipsa Paraclitus & consolator, reddit totum illud lætium & amplum. David factus particeps huius amplitudinis, ait: *Perambulabam in innocentia cordis mei in medio domus meæ.* Ut hoc donum accepisse se à Deo declararet, subiungit: *Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.* Dilatus corde & animo David canebat Psalm. 93, 19. *Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ latificauerunt animam meam.* Recognoscit, Spiritum Paraclitum fuisse suum consolatorem. Ecce in eius corde plenum oleo, & sacre vnctionis liquore candelabrum, symbolum Spiritus sancti, apparet, & septiformis quidem secundùm numerum donorum. Munera Spiritus sancti sunt, sapientia, scientia, fecunditas, timor, consilium, pietas & intellectus, quæ septem figurantur per lucernas, & per ardens flammæ, quæ & ignis linguæ sunt: linguæ exprimentur, quas secum Spiritus sanctus affert. Cor. Ro.

gis Dauidis satis magnum & amplum erat, in quo Spiritus sanctus donis linguæ ac muneribus comitatus hospitabatur. Hospitabatur Spiritus sanctus, cum diceret: *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.* P^{sal.} 84, 9. Loquebatur dono linguæ, quam ab ipso Spiritu acceperat: *Tibi dixit cor meum, exquisiuit te facies mea, faciem tuam Domine requiram.* P^{sal.} 26, 8. Facies autem & vultus Dei, Spiritus, de quo Ambrosius lib. 1. de Spiritu sancto cap. 16. *Dominici vultus lumen appellatur.* Præditus erat donis Spiritus sancti. Sapiebat, cum ingressus in Sanctuarium Dei, intelligebat in nouissimis peccatorum, & sapienter refellebat à se factam consequentiam: *Ergo sine causa iustificauit cor meum.* P^{sal.} 72, Sciebat, cum diceret: *Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.* Valebat fortitudine, cum iactaret: *Si consistent aduersum me castra, non timebit cor meum.* & adderet: *Non recessit retrò cor nostrum.* Timebat, cum oraret: *Non declines cor meum in verba malitia.* Bona tractabat apud se consilia, cum secum ageret: *Meditabar nocte cum corde meo.* Liquefiebat pietate ac deuotione, cum affirmaret: *Factum est cor meum tamquam cera liquefscens in medio ventris mei.* Florebat intellectu & intelligentia, cum asseueraret: *In toto corde meo scrutabor mandata tua.* Videntur in corde Dauidis Spiritum sanctum cum suis donis,

B b b b b

can-

746 SACRI ORATORII APPENDIX.
candelabrum cum lucernis splendescere? Hoc ipsum
sibi optat & petit Ecclesia, cum ait:

*Imple superna gratia
Quia tu creasti pectora,*

& addit:

*Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons viuus, ignis, charitas,
Et spiritalis vnctio.*

*Tu septiformis munere
Digitus paterna dextera,
Tu ritè promissum Patris
Sermone ditans guttura.*

*Applica-
tio.*

*Luc. 11,
36.*

Amplifica, Christiane Dauid, finum pectoris
cordis tui, vt hospitem accipias & habeas Spiritum
paracletum, magnificum ac munificum, in cuius
aduentu & hospitio *lucerna fulgoris illuminabit te.* Lu-
cerna fulgoris Spiritus sanctus est, qui secum affert
& confert oleum & vnguentum latitiæ, quo vt
ipse CHRISTVS vnctus & delibutus est, quem
modum in Psalm. 44, 8. legimus, *Vnxit te Deus
tuus oleo latitiæ præ confortibus tuis.* Lucerna fulgoris
septem ornata luminibus, Spiritus sanctus est.
Quot sunt munera, tot sunt lumina. Graditur
Psalm. 100, 2 eorum luce, qui dicit, *Perambulabam in innocen-*

cordis mei, in medio domus meae. & rursus: Viam man- ^{Pfal. 118,}
datorum cucurri, cum dilatasti cor meum. Sapiens est, ^{32.}
& extrema secum considerat, nec infert, si iustus
& rectus sit, Ergo sine causa iustificavi cor meum. Hic ^{Pfal. 72,}
idem Sapiens ait: Os meum loquitur sapientiam, & ^{13.} ^{Pfal. 18,}
meditatio cordis mei prudentiam. Cum pulsatur tenta- ^{15.}
tione peccandi, nouit occurrere, ac dicere: Si ini- ^{Pfal. 65,}
quitate aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus, ^{13.}
 Præditus fortitudine cum hostes inuadunt, inquit:
Non timebit cor meum. Munitur bono consilio, ut ^{Pfal. 26, 3,}
consultò res omnes suas peragat, dicitque propter-
eà: Meditabar nocte omni corde meo. Afficitur pietate ^{Pfal. 36, 7,}
ac deuotione, & loquitur ex affectu: Factum est cor ^{Pfal. 21,}
meum tamquam cera liquefscens in medio ventris mei. Flo- ^{15.}
 ret intellectu atque intelligentia, vocem usurpans
 Dauidis: *In toto corde meo scrutabor mandata tua. Hæc* ^{Pfal. 118,}
lucerna fulgoris est, quam breuiter exponens & sa- ^{69.}
pienter definiens Idiota cap. 1. Meditat. ait: Lucerna
fulgoris est visus amor ardens in mente per desiderium,
& splendens in facie per exemplum. Hic amor in lam-
pade Spiritus sancti ardet, flammæ eius linguæ sunt
cordis, vnde & CHRISTVS ait: Non vos estis qui lo-
quimini, sed spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis.
Hic ipse est qui dicit de se: Ducam eam ad solitudinem, ^{Osæ 14,}
& loquar ad cor eius. Benè loquitur, qui semper ad ^{14.}

sanctitatem loquitur. Bernardus Sermone i. Pentecost. *Quoties huiusmodi suggestionem boni senseris in corde tuo, da honorem Deo, & age reuerentiam Spiritui sancto, cuius vox sonat in auribus tuis. Ipse namque est qui loquitur iustitiam. Loquitur in Sacramento Penitentiae, loquitur in venerabili Eucharistia, & quid mirum iustitiam & sanctitatem sonat? Honora propterea, & ora Spiritum sanctum:*

*Imple superna gratia,
Quae tu creasti pectora.*

Ad Deum sanctificatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AUGUSTINVS Meditat. cap. 9.

Impressio.

Omnipotens paraclite Spiritus, merentium consolator clementissime, tenebrosa quaeque laris neglecta labyrinthi corusci luminis fulgore habitator letifica, cuique misericordiae abundantia longo ariditatis marcentia squallore resurgendo fecunda. *Viam mandatorum cucurri cum dilatato corde meo.*

*Psal. 118,
32.*

IMAGO DECIMATERTIA.

Cor signatum columba & fornace in cultum
Spiritus Dei sanctificantis.

*Accende lumen sensibus:
Infunde amorem cordibus.*

DAuid de corde suo signato igne & columba.

PSALM. XVI.

*Probasti cor meum, & visitasti nocte: igne me exami-
nasti, & non est inuenta in me iniquitas.*

Bbbbb 3

PSALM.

PSALM. XXV.

Proba me Domine, & tenta me: v're renes meos, & cor meum.

PSALM. LXXII.

Quia inflammatum est cor meum, & renes mei commutati sunt, & nesciui.

PSALM. CXXXVIII.

Proba me Deus, & scito cor meum: interroga me, & cognosce semitas meas.

*Explicatio
signaculi.*

BORNAX ignis ardentis, & accensae caritatis focus in corde Davidis erat, & imago representat, & quidem iuxta votum Dei, qui virum iuxta cor suum in camino ignis probavit. *Probasti*, inquit, *cor meum, & visitaisti nocte.* Basiliius in hunc locum: *Etenim in star auri probasti me, ac purum, Domine, inuenisti.* Non solum iuxta Dei votum probatus est David, sed etiam iuxta desiderium ac postulatum suum. *Proba me Domine, & tenta me: v're renes meos, & cor meum*, & rursus: *Proba me Deus, & scito cor meum.* Et quidem ex abundantia cordis & amoris loquebatur David, sicut & Augustinus, cum cap. 1. Meditans oraret: *Rex meus extingue in me desideria carnis, & accende ignem tui amoris.* Ergo David, dum carnis incendia sentiret, clamabat: *Quia inflammatum est cor meum.*

meum, & renes mei commutati sunt, & ut carnis flagrantis desideria sopiret, & ignem diuini amoris accenderet, dicebat, *Vre renes meos, & cor meum.* Consonat & Ecclesia: *Vre igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore seruiamus, & mundo corde placeamus.* Hic Spiritus sancti ignis diuina charitas est, de qua Paulus: *Charitas Rom. 5, 5. Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* Accedit Bernardus Serm. 3. Pentecost. *Spiritus sanctus datur ad feruorem in cordibus perfectorum, vehementius spirans validum ignem charitatis.* Ecclesia itaque mater à Spiritu sancto diuinum hunc postulat ignem:

Accende lumen sensibus,

Infunde amorem cordibus,

Infirma nostri corporis

Virtute firmans perpeti.

Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, Applicatio. Prou. 6, 27. ut vestimenta illius non ardeant? Numquid ignis Spiritus sancti, qui latet in sinu Dauidis, contineri interius poterit, quò minus illuminet sensus, & corporis infirmitatem non pellat? Numquid B. Franciscus, electus Indiarum Apostolus, abscondere potuit ignem in sinu suo, ne vestimenta vrentur, cum ferendo impar esset, nec æstum diuini amoris posset

posset tolerare, & exclamaret: *Sat est, Domine, scilicet*
 Hæc vis, & virtus diuinæ charitatis est, quam Spi-
 ritus sanctus infundit in corde Dauidis Christiani.

Psal. 16, 3. cui dicere licet: *Probasti cor meum, & visitasti me,*
igne me examinasti, & non est inuenta in me iniquitas.

Benè rogat Ambrosius lib. 1. de Spiritu sancto cap.

Quis igitur iste ignis? & æquè benè responderet: Non
igitur virgultis vilibus concretus, aut stipula siluarum pingu-

gus incendiis, sed ignis ille, qui vt aurum bona facta me-

liorat, & vt stipulam peccata consumit. Aureus vult esse

Dauid, cùm orat Deum: *Proba me, Domine, & tenta*

me, vte renes meos, & cor meum, cùm vrget & inflat,

Proba me, Domine, & scito cor meum, interroga me,

& cognosce semitas meas. Euadit & ipse aureus, cùm

in Spiritu sancti fornace cor eius exploratur & ex-

aminatur, dicitque Deo: *Etenim instar auri probasti me,*

ac purum Domine inuenisti. Hanc sibi bonam formam

aureus & ipse Augustinus optabat & postulabat

cùm cap. 9. Meditat. inuocaret Spiritum sanctum

Iam, ô diuini amor Numinis, Patris omnipotentis, Pa-

trisque beatissimæ sanctæ communicatio, omnipotens per-

fecte Spiritus, mærentium consolator clementissimus, in

cordis mei penetralibus potenti illabere virtute, & in-

brosa quæque laris neglecti latibula corusci luminis fulgore

habitor letifica, tuique roris abundantia longo gratulata

marcella

marcentiâ squallore, *visitando secunda*. Saucia interioris hominis arcana tui amoris iaculo, & torpentis medullas iecoris flammis salutaribus penetrando succende; sanctique feruoris igne illustrando, intima mentis & corporis vniuersa depasce. Depascit fornax squallorem, affert lumen & splendorem auro: purgat quoque focus Spiritus sancti animam, reddit lucidam & splendidam efficit, oratque propterea Christianus Dauid: *Ure* Psal. 25, 2. *renes meos, & cor meum*, vel cum Ecclesia matre accepta iam Communione, *Ure igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum Domine*. Orae & adorat Spiritum sanctum, cuius igne probatur & examinatur in Sacramento Pœnitentiæ, illustratur & splendet in diuina Communione.

Ad Deum sanctificatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AUGUSTINVS Meditat. cap. 9.

Am, ô diuini amor Numinis, saucia interioris homi- Impressio.
nis arcana tui amoris iaculo, & torpentis medullas iecoris flammis salutaribus penetrando succende, sanctique feruoris igne illustrando, intima mentis & corporis vniuersa depasce. Proba me Domine, & scito cor meum: in- Psal. 138, 23.
terroga me, & cognosce semitas meas.

Ccccc

IMA-

IMAGO DECIMAQVARTA.

Cor signatum columba & gladio in cultum
Sanctificatoris & Defensoris.

*Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.*

DAuid de corde suo signato columba & gladio.

PSALM. XXXVII.

*Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugiebat
gemitu cordis mei.*

PSALM.

PSALM. CXVIII.

Clamaui in toto corde meo : exaudi me Domine.

SYMBOLVM Spiritus sancti mysticum Explicatio
signaculi. & satis proprium columba est. Genuina
vox columbæ, gemitus est. Et quidem
Spiritus sanctus per se non gemit, ani-
mam autem afflictam & tribulatam gemere do-
cet, & facit. Eapropter scribit ad Romanos Aposto-
lus : *Similiter autem Spiritus adiuuat infirmitatem no-* Rom. 8.
stram : nam quid oremus, sicut oportet, nescimus : sed ipse 26.
Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Ha-
bebat in corde Dauid columbam Spiritus sancti,
cùm carnis illecebris & dæmonis tentatione pulsa-
retur, & quidem instructus & edoctus à Spiritu fan-
cto, in gemitus ex ipso corde procedentes erumpe-
bat, & dicebat : *Miser factus sum, & turbatus sum* Psal. 37.7.
vsque in finem : tota die contristatus ingrediebar. Quoniam
lumbi mei impleti sunt illusionibus, & non est sanitas in
carne mea. Afflictus sum, & humiliatus sum nimis, ru-
giebam à gemitu cordis mei. Domine, ante te omne deside-
rium meum, & gemitus meus à te non est absconditus.
Rugire, leonis est; columbæ, gemere. Et vt osten-
dat Dauid, quantus eius gemitus foret, rugitum
vocat. *Rugiebam, inquit, à gemitu cordis mei.* Magnus
gemitus, qui cùm edatur in terris, percipitur &

exauditur in cælis : qui sonat in corde , & refertur
apud Deum. cui David : *Domine, ante te omne desolatum
meum, & gemitus meus à te non est absconditus.*
Magnus & altus gemitus : *Sancta Trinitas unus Deus,
miserere mei.* Quisquis tam altè gemit, non tam
quàm corde clamat, sicut de se fatetur David, *Clamaui
in toto corde meo, exaudi me Domine.* Basiliius in

Exod. 17.
25.

*hunc versum : Clamorem, animi votum ac propensum
vocat. Quapropter & adicit, In toto corde meo. Ita et
Moses silendo clamavit, ac Deus, Quid, inquit, clamas
ad me? Clamavit corde David, & petit ab eodem Spi-
ritu sancto subsidium contra impetus hostiles : re-
pellat ex corde, & animam liberet, cuius libertas
auida rugiens, & simul gemens convenit Ecclesie
Spiritus sanctum, ac supplicat:*

Mysterium
gladij.

*Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus,
Ductore sit te prævio
Vitemus omne noxium.*

Applica-
tio.

Christianum Davidem agebat, rugiebat & ge-
mebat, totoque corde clamabat cap. 15. Meditatio-
num Bernardus, cum carnis & dæmonis graues in-
cursus pateretur, & more columbæ conquereretur
Caro mea, inquit, de luto est, & idèò lutosas & poliosas

*ſas cogitationes ab illa habeo; vanas & curiosas à mundo, à
 diabolo malas & malitioſas. Iſti tres inimici me impugnant
 & perſequuntur, nunc quidem aperte, nunc verò occul-
 tē. Diabolus namque plus confidit in adiutorio carnis, quo-
 niam magis nocet domesticus hoſtis. Illa verò ad ſubuerſio-
 nem meam cum illo fœdus inuit, utpote de peccato nata,
 & in peccatis nutrita, vitii corrupta ab ipſa origine, ſed
 multò amplius vitata prava conſuetudine. Hinc eſt, quòd
 tam acriter concupiſcit aduerſum ſpiritum, quòd aſſiduè
 murmurat & impatiens eſt diſciplina, quòd illicita ſug-
 gerit, nec rationi obtemperat, nec inhibet. Nullo timore.
 Hanc accedit, hanc adiuuat, hac vititur tortuoſus ille ſer-
 pens, hoſtis humani generis, cui nullum aliud eſt deſide-
 rium, nullum negotium, nullum ſtudium, niſi perdere ani-
 mas noſtras. Conſtitutus ſic Bernardus petit opem
 more Dauidis, ſubſidium implorat: Eripe me de ini- Plal. 58, 2.
 micis meis Deus meus, & ab iis qui oderunt me, quoniam
 confortati ſunt ſuper me. Effunde frameam, & concludere Spiritus
ſancti gla-
dius in ho-
ſtem pro-
corde pa-
nitentis.
 aduerſus eos. Quid columba cum gladio? quid gla-
 dius cum columba? Terrorem incutiebat olim co-
 lumba, minace formata gladio in ſignis ac vexillis
 Aſſyriorum, vnde & apud Ieremiam cap. 46, 16. vi-
 ctos & territos legimus dixiſſe hoſtes: Surge, & re-
 uertamur ad populum noſtrum, & ad terram natiuitatis
 noſtræ, à facie gladij columbæ. Magis terribilis, magis*

& horribilis hostibus animæ nostræ, gladius columbæ Spiritus sancti, ut & à facie eius fugiant, dispareant & euanescant. Flammeus gladius est, ut & consumit quidquid in corde vitiosum est, & animæ nocet. Nouit hoc Christianus Dauid, sollicitus pro corde suo mundando, quemadmodum & ipse Bernardus Serm. 2. Pentecost. declarauit: *Quid ergo à te querit, qui tanta sollicitudine à te quaesuit, nisi sollicitum ambulare cum Deo tuo? Hanc sollicitudinem non facit nisi Spiritus sanctus, qui scrutatur profunda pectorum nostrorum, discretor cogitationum & intentionum cordis, qui nec minimam paleam intra cordis, quod possidet, habitaculum patitur residere, sed statim ipsa subtilissima circumspeditionis exurit. Spiritus dulcis & suauis, qui nostram voluntatem flectat, imò erigat & dirigat ad suam, ut eam veraciter intelligere & efficaciter implere possimus. Tota hæc potentia, tota hæc sufficientia prouenit ex Spiritu sancto, qui docet manus Dauidis ad prælium, & digitos eius ad bellum, & ut adsit prælianti, sistat se in facie gladij columbæ, quæ sanctificat Pœnitentiam, & perficit Eucharistiam, oret & adoret: Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei. Clamaui in toto corde meo: exaudi me Domine.*

Psal. 37. 7.

Psal. 118.

145.

Ad Deum sanctificatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS Meditat. cap. 9.

Iudica me Domine, & discerne causam meam de gente Impressio.
non sancta; doce me facere voluntatem tuam, quia Deus
meus es tu. Veni iam, veni benignissima anima dolentis
consolator, & in opportunitatibus, & in tribulationibus
adiutor. Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugie- Psal. 37. 7.
bam à gemitu cordis mei. Clamaui in toto corde meo: ex- Psal. 118,
audi me Domine. 145.

Appareat cor signatum Sole, Vellere aureo & co-
lumba in cultum & honorem perfectum sanctissi-
mæ Trinitatis.

Attende in corde tuo * signaculum similitudinis Dei. Eccli. 16,
25.
*Ezcc. 28,
12.

IMA-

IMAGO DECIMAQVINTA.

Cor signatum Sole, Vellere aureo & columba
in cultum & honorem diuinarum
trium personarum.

*Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium.*

DAuid de corde suo signato signaculo Patris
minum, Agni & columbae.

PSALM. XXXIX.

Cor meum dereliquit me.

PSALM.

PSALM. XXXVIII.

Concaluit cor meum intra me, & in meditatione mea exardescet ignis.

PSALM. CXVIII.

In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi.

 ONTEMPLARE, vir fidelis, cor Dauidis, Explicatio signaculi. in cuius medio columba Spiritus sancti radiata lucet & fulget. Contemplare Patrem luminum in typo Solis supra cordis apicem micantem & resplendentem. Contemplare Agnum Patris è corde Dauidis pendentem, & aureo vellere suo cor ligantem & decorantem. Hoc aureum vellus, nexus ac vinculum est, quo fugituum cor cepit & traxit Pater luminum ad Filium suum. *Nemo venit ad me, Filius ait, nisi Pater meus* Ioan. 6, 44; *traxerit eum.* Vt traheretur à Patre, dicebat Patri Dauid: *Cor meum dereliquit me.* Cor humanum catenis ferreis violentiæ & coactionis minimè trahitur, sed aureis vinculis amoris & charitatis. Pater idcirco ait, *In funiculis Adam traham eos, in vinculis chari-* Deut. 11, 4. *tatis.* Cor Dauidicum amore ducitur & reducitur, vnde & ipse Dauid, *Concaluit, inquit, cor meum intra me, & in meditatione mea exardescet ignis.* Hæc vis ignitiæ charitatis est, qua dulciter ac suauiter allicitur cor humanum, vt veniat ad Agnum, veniat ad

D d d d

Ver-

Verbum, verba eius excipiat ac seruet, quare & Dauid Agno cælestis Patris fatetur ac confitetur. *In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi.* Basilius in Scholiis. *Qui terrenas diuitias possidet, non sunt ea quibusuis esse expositas, sed interioribus penetralibus abdit, quò furum manus effugiant; ita & qui spiritales diuitias habet, in animo suo illas abscondit, ne has per inuicem gloriam animarum deprædatores furentur.* Liber ab ^{Psalm. 130.} ijs prædonibus erat, qui & dicebat, *Domine non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei.* Diues & opulentum cor plenum notitia diuina, ac mystica Theologia, cælestis Numinis, cuius digitus est Spiritus sanctus, *Digitus paternæ dextera*, Patrem indicans, & Filium eius demonstrans. Assentitur Augustinus in Manual. cap. 27. quod est de Spiritu sancto. *Amor Dei mentem illuminat, conscientiam mundat, animam letificat, & Deum demonstrat.*

Applicatio.

Satis benè & appositè Bernardus Serm. 1. Pentecost. *Spiritus sanctus monet, mouet, & docet. Monet memoriam, rationem docet, mouet voluntatem. In his enim tota consistit anima.* Pulchra Spiritus sancti schola, in qua monetur, docetur, & mouetur sacrum cor Dauidis Christiani: monetur, vt se recipiat; mouetur, vt reuertatur ad Deum; docetur, vt intra se acquirat, & habeat scientiam Dei Patris, Filij, & Spiritus

tus sancti. Adhuc Bernardus Sermon. 3. Felix, qui in hoc sancti Spiritus thalamo commoratur, ut possit intelligere triplicem illum spiritum, de quo idem puer Domini super seniores intelligens clamabat & decantabat. Ne proicias ^{Psal. 50.} me à facie tua, & Spiritum sanctum tuum ne auferas à ^{13.} me. Cor mundum crea in me Deus, & Spiritum rectum innova in visceribus meis. Redde mihi letitiam salutaris tui, & spiritu principali confirma me. Quis sit spiritus principalis, rectus & sanctus, explicat ibidem Bernardus. Patrem intellige spiritum principalem. Spiritum rectum quod ait, Filio potest non inconuenienter apponi, qui nos veterem hominem exuens, nouum induit: qui nos renouauit in spiritu mentis nostrae tamquam in visceribus nostris, ut cogitemus quae recta sunt, ut ambulemus in nouitate spiritus, & non in littera vetustate. Spiritum sanctum ipsum intellige proprio nomine designatum. Hic Spiritus sanctus est, qui de corde thalamum condidit, in quo simul cum ipso per cognitionem & affectionem Pater & Filius suam construunt & fabricant habitationem. Audiamus Augustinum cap. 9. Meditat. loquentem cum Spiritu sancto. Credo ergo, quod quemcumque inhabitaueris, Patris ac pariter Filij domicilium cordis. Beatus qui te merebitur hospitem, quoniam per te Pater & Filius apud eum facient mansionem. Accedit & Anselmus cap. 7. Meditat. Fac precor,

Domine, me gustare per amorem, quod gusto per cognitionem; sentiam per affectum, quod sentio per intellectum. Trabe me Domine in amorem tuum. Totum quod sum, tuum est conditione: fac totum tuum dilectione. Ecce Domine coram te est cor meum. Ecce coram te est cor meum, quod aliàs dereliquit me, sed tu, Pater superne luminum, vinculis aureis illud attraxisti, & reduxisti. Ecce coram te est cor meum, clementissime Redemptor, quod tibi summis beneficiis deuinxisti. Ecce coram te est cor meum, Spiritus sanctissime, cuius virtute & efficacia concaluit intra se, & simul exarsit meditando, orando, & adorando mysterium ineffabile beatissimæ Trinitatis, cui sacrum in eo constituisti domicilium.

Ad Deum sanctificatorem oratio
& adoratio cordis.

S. AVGVSTINVS Meditat. cap. 9.

Impressio. **C**Redo ergo, quia quemcumque, Spiritus Dei, inhabitaueris, Patris ac pariter Filij domicilium condas. Beatus, qui te merebitur hospitari, quoniam per te Pater & Filius apud eum facient mansionem. In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi.

Psal. 118.
11.

NOVVS DAVID
COR SVVM
VELLERE SACRO INSIGNITVM
SANCTISSIMÆ TRINITATI
DICAT CONSECRATQVE.

PSALM. I.

*Sacrificium Deo Spiritus contribulatus, cor contritum
& humiliatum Deus non despiciet.*

GLORIA hæc est Patris Creatoris, Filij Redemptoris, & Spiritus Sanctificatoris, vt diuinum eius numen debeat & possit solùm hostiis & sacrificiis honorari & adorari. Dicit propterea Deus: *Gloriam meam* ^{Ifai. 48.} *alteri non dabo.* Cùm hæc gloria omnino intacta & ^{11.} illibata soli Deo debeat, sanctum Missæ sacrificium Dei solius maiestati consecratur. *Et quamuis,* definiente sic Concilio Tridentino sess. 22. cap. 3. *in honorem & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Missas Ecclesia celebrare consueuerit, non tamen illis Sacrificium offerri docet, sed Deo soli qui illos coronauit, unde nec Sacerdos dicere solet, Offero tibi Sacrificium Petre vel Paule: sed Deo de illorum victoriis gratias agens, eo-*

Dddd 3 rum

rum patrocinia implorans. Ergo soli Deo tribuit hanc gloriam Dauid, vt cor suum & spiritum suum immolet, & sacrificet ei qui Deus est cordis Creator, Redemptor & Sanctificator est animæ. *Sacrificium,* inquit, *Deo spiritus contribulatus, cor contritum & humiliatum Deus non despicias.* Dignum Patris Sacrificium, spiritus contribulatus est: vnde & CHRIS

*Cor Patri
luminis
sacrum.*

Luc. 23,
46.

ipse in ara Crucis tribulatum spiritum suum æterno libauit Patri: *Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.* Hæc spiritus commendatio, immolatio eius ~~est~~, hæc consecratio Dauidis destinata etiam Patri, *Sacrificium Deo spiritus contribulatus.* Cor

*Sacrum di-
uina co-
lumba.*

contritum, est animæ pœnitentis sacrificium, & pertinet ad Spiritum sanctum, de quo Anselmus in cap. 8. ad Romanos: *Spiritus CHRISTI, vbi habitat, facit pro celestibus astuare, carnem propter vitia conterit.* Conterit cor humanum, conficit ipse sacrificium in pectore hominis pœnitentis, quod existens ipse in corde Dei lubens & volens acceptet. Confirmat hoc ipsum Bernardus Serm. 2. Pentecost. *Spiritus sanctus est, in quo clamamus, Abba, pater, ipse qui postulat pro Sanctis gemitibus inenarrabilibus. Et hæc quidem in corde nostro. Quid autem in corde Patris? Sicut in nobis interpellat pro nobis ita, & in Patre delicta donat cum ipso Patre. Aduocatus noster ad Patrem in cordibus nostris.*

stris, Dominus noster in corde Patris. Sancto ergo Spi-
 ritui cor suum contritum facrat & dicat David.
 Idem ipse humiliatum cor suum diuino immolat
 Agno, cuius est illa exhortatio: *Discite à me, quia*
mitis sum, & humilis corde. Accedit Bernardus Epi-
 stola 42. *Non despicit illa maiestas cor contritum & hu-*
miatum in nostro genere, quæ corpus ex eo humilitatis as-
sumere non dedignata est. Hoc idem sacrificium est,
 quod tres pueri confecerunt, & obtulerunt in for-
 nace Babylonis, sicut legimus cap. 3. Daniel. *In ani-*
mo contrito & spiritu humilitatis suscipiamur, sicut in ho-
locausis arietum, & taurorum, & sicut in millibus agna-
rum pinguium, sic fiat Sacrificium nostrum hodie, vt pla-
ceat tibi, quoniam non est confusio confidentibus in te. Et
nunc sequimur te in toto corde. Quàm sibi gratum es-
 set hoc sacrificium, Deus statim ostendit & mani-
 festauit per Angelum. *Angelus autem Domini descendit*
de celo cum Azaria & sociis eius in fornacem, & excus-
sit flammam ignis de fornace, & fecit medium fornacis
quasi ventum roris flantem, & non tetigit eos omnino
ignis, neque contristauit, neque quidquam molestiæ intulit.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum &
humiliatum. Hoc perpetuum sacrificium, & simul
 æternum votum Christiani Davidis, in cuius cor-
 de cordis sublimis Deus habitat, & in eo mouet &
 excitat

Sacrum
 diuino
 Agno.
 Matth. 11,
 29.

Psal. 50,
 19.

excitat Spiritus sancti flatus, quibus in æstu carnis
 Iſai. 57, 15 & sanguinis mira temperies sentiatur. Quia hæc dicit,
 Excelsus & sublimis habitans aternitatem, & sanctum
 nomen eius in excelsis, & in Sancto habitans, & cum con-
 trito & humili spiritu, ut viuificet spiritum humilium,
 & viuificet cor contritorum. Non enim in sempiternum li-
 tigabo, neque vsque ad finem irascat: quia spiritus à facie
 mea egredietur, & flatus ego faciam.

Ad gloriosam Trinitatem oratio & adoratio
 cordis contriti, & vellere aureo
 insigniti.

Baruch 2,
 16. **R**espice Domine de domo sancta tua in nos, & in-
 clina aurem tuam, & exaudi nos. Aperi oculos tuos,
 & vide quia non mortui, qui sunt in inferno, quorum spi-
 ritus acceptus est à visceribus suis, dabunt honorem &
 iustificacionem Domino, sed anima que tristis est super ma-
 gnitudine mali, & incedit curua & infirma, & oculi de-
 ficientes, & anima esuriens dat tibi gloriam & iustitiam
 Eccli 18,
 28. Domino: Sic omnis faber & architectus cultor artis be-
 nè viuendi & moriendi, qui noctem tamquam diem
 transgat, & assiduitas eius variat picturam, cor suum
 dabit in similitudinem picturae, & vigilia sua perficit
 opus. Perficiet opus sanctæ Crucis instrumento do-
 latum & elaboratum, quod proferent & offerent
 insignes

SACRI ORATORII APPENDIX. 769
infignēs artifices huius artis, Rex gloriosus Crucifi-
xus, & ceteri Crucifixi Crucis instrumento vſi, &
eius vſum atque virtutem ostendentes in ſacro San-
ctuario Crucis & Patientiæ.

PATIENTIA
OPVS PERFECTVM
HABET.

Eeeee

IN